

અગત્યનું

ક્રમાંક:/મઉમશબ/સંશોધન/૨૦૧૬/૭૮૦/૭૭

ગુજરાત માધ્યમિક અને

ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,

સેક્ટર-૧૦ બી, જૂના સચિવાલય પાસે,

ગાંધીનગર. તા.૦૨/૦૨/૨૦૧૬

પુનિ,

જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી (તમામ)

ગુજરાત રાજ્ય.

વિષય:- ધોરણ-૬ અને ધોરણ-૧૧ વાચિક પરીક્ષાના પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ બાબત.

ઉપરોક્ત વિષય અને સંદર્ભ અન્વયે જણાવવાનું કે ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડની માન્યતા ધરાવતી તમામ માધ્યમિક/ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓના વિદ્યાર્થીઓને પરીક્ષા માટે માર્ગદર્શન મળી રહે તે હેતુથી ધોરણ-૬ અને ધોરણ-૧૧ના વાચિક પરીક્ષા માટેના નીચે મુજબના વિષયોના પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ, ગુણભાર, બલ્યુપ્રિન્ટ અને નમૂનાના પ્રશ્નપત્રો આપને મોકલી આપવામાં આવે છે. જેનો અમલ ચાલુ શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૧૮-૧૯થી કરવાનો શરૂ થાય છે.

ક્રમ	ધોરણ	વિષય
૧	૬	ગુજરાતી(દ્વિતીય ભાષા)
૨	૬	અંગ્રેજી (પ્રથમ ભાષા)
૩	૬	હિન્દી (પ્રથમ ભાષા)
૪	૬	હિન્દી (દ્વિતીય ભાષા)

ક્રમ	ધોરણ	વિષય
૧	૧૧	ગુજરાતી(પ્રથમ ભાષા)
૨	૧૧	ગુજરાતી(દ્વિતીય ભાષા)
૩	૧૧	અંગ્રેજી (પ્રથમ ભાષા)
૪	૧૧	અંગ્રેજી (દ્વિતીય ભાષા)
૫	૧૧	હિન્દી (પ્રથમ ભાષા)
૬	૧૧	હિન્દી (દ્વિતીય ભાષા)
૭	૧૧	સંસ્કૃત

આ અગાઉ અત્રેના તા.૨૨/૦૧/૨૦૧૮ના પત્રથી ધોરણ-૬ અને ધોરણ-૧૧ વિજ્ઞાન પ્રવાહના મુખ્ય વિષયોના પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ આપને જાણ તથા અમલ સારું મોકલી આપેલ છે.

વિશેષમાં જણાવવાનું કે અત્રેના તા.૦૭/૦૬/૨૦૧૮ના પત્રથી જણાવ્યા મુજબ ધોરણ-૧૧માં ભાષાઓના વિષયોના પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ તમામ પ્રવાહ માટે એક સમાન ધોરણે લાગુ પાડવાના રહેશે. ધોરણ-૬ અને ધોરણ-૧૧ના ક્રમયુટર અદ્યયન, યોગ, સ્વાસ્થ્ય અને શારીરિક શિક્ષણ, ચિત્ર અને સંગીત વિષયોના જૂના પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ અમલમાં રહેશે. જે મુજબની સૂચના આપના તાબાની તમામ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓને આપવા વિનંતી.

ઉક્ત વિષયોના પ્રશ્નપત્ર પરિરૂપ, ગુણભાર, બલ્યુપ્રિન્ટ અને નમૂનાના પ્રશ્નપત્રો આપના તાબાની તમામ માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શાળાઓને જાણ તથા અમલ સારું મોકલી આપવા વિનંતી છે.

(બી. એન. રેજાગોર)

સંયુક્ત નિયામક

ગુજરાત માધ્યમિક અને

ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ,
ગાંધીનગર.

નકલ સવિનય રવાના:-

- માન. અધ્યક્ષશ્રી, ગુ.મા. અને ઉ.મા.શિ. બોર્ડ, ગાંધીનગર.

**ધોરણ-9 અંગ્રેજી (પ્રથમ ભાષા)
વાર્ષિક પરીક્ષા
પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ**

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 80

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાણીકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાણીક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	05	10	16	41	08	80
ટકા	06%	12%	20%	52%	10%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્રનું સ્વરૂપ	પ્રશ્નનોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	22	16
2.	અતિ ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (VSA)	19	17
3.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	10	20
4.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	04	15
5.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	01	05
6.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	07
	કુલ	57 પ્રશ્નો	80 ગુણ

વિભાગાંદીઠ ગુણભાર :

ક્રમ	વિભાગનું નામ	ગુણભાર
1.	Reading Skill	12
2.	Writing Skill	20
3.	Grammar	16
4.	Literature and Supplementary Reading	32
	Total	80

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

ધોરણ-9 અંગ્રેજી (પ્રથમ ભાષા)
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

કુલ ગુણ : 80

Section A

Prose : Comprehension Passage	4(4)
Fill in the Blank (Vocabulary)	4(4)
Prose : Textual Questions	8(4)

Section B

Poetry Comprehension (Stanza)	2(2)
Figures of Speech	2(2)
Poetry : Textual Questions	6(3)
Supplementary : Textual Questions	6(3)

Section C

Rectification of Errors	3(6)
Fill in the Blanks (Preposition, Articles, Conjunction)	3(6)
Punctuate the paragraph (comma, semicolon, colon, full stop, exclamation mark, question mark, apostrophe, quotes, double quotes, hyphen, ellipsis)	2(4)
Direct - Indirect (Paragraph)	3(1)
Do as Directed (Transformation of Sentences)	5(5)

Section D

Prose Comprehension (Unseen)	4(4)
Poetry Comprehension (Unseen)	4(4)
Diary Writing / Dialogue Writing	4(1)
Advertisement / Notice Writing	4(1)

Section E

Report Writing	4(1)
Letter / Email Writing (Formal/Informal)	5(1)
Essay Writing / Story Writing	7(1)

BLUE PRINT FOR MODEL QUESTION PAPER FOR ANNUAL EXAM

STANDARD : 9

SUBJECT : English (FL)

TIME : 3 Hours

TOTAL MARKS : 80

NO		KNOWLEDGE												APPLICATION						ANALYSIS / SYNTHESIS						INFERENCE / EVALUATION						TOTAL
		O	VSA	SA	LA	EA	O	VSA	SA	LA	EA	O	VSA	SA	LA	EA	O	VSA	SA	LA	EA	O	VSA	SA	LA	EA	O	VSA	SA	LA	EA	
1	Section A																															
2	Prose : Comprehension Passage						1(1)										2(2)															4(4)
3	Fill in the Blank (Vocabulary)																2(1)															4(4)
4	Prose - Textual Questions					2(1)												2(1)													8(4)	
5	Section B																															
6	Poetry Comprehension (Stanza)			1(1)													1(1)														2(2)	
7	Figures of Speech																	1(1)														2(2)
8	Poetry : Textual Questions																2(1)														6(3)	
9	Supplementary : Textual Questions																2(1)														6(3)	
10	Section C																															
11	Rectification of Errors																														3(6)	
12	Fill in the Blanks (Preposition, Articles Conjunction)																	2(4)													3(6)	
13	Punctuate the paragraph (comma, semicolon, colon, full stop, exclamation mark, question mark, apostrophe, quotes, double quotes, hyphen, ellipsis)																	1(2)													2(4)	
14	Direct - Indirect (Paragraph)																														3(1)	
15	Do as Directed (Transformation of Sentences)																														5(5)	
16	Section D																															
17	Prose Comprehension (Unseen)																1(1)													4(4)		
18	Poetry Comprehension (Unseen)																1(1)													4(4)		
19	Diary Writing / Dialogue Writing																														4(1)	
20	Advertisement / Notice Writing																														4(1)	
21	Section E																															
22	Report Writing																														4(1)	
23	Letter / Email Writing (Formal/Informal)																														5(1)	
24	Essay Writing / Story Writing																														7(1)	
	SUB TOTAL			1(1)	4(2)		1(1)	3(3)	6(3)		7(9)	5(6)	4(2)		7(10)	5(6)	6(3)	11(9)	12(2)	1(2)	3(3)		4(1)					80(57)				
	TOTAL			5(3)				10(7)									16(17)												8(6)		80(57)	

NOTE: (1) Number in the bracket shows total NUMBER of the questions and number outside the bracket shows MARKS of the questions . (2) * indicates optional marks.

(3) Blue Print may alter if the pattern/number of questions vary.

ધોરણ-9 અંગ્રેજી (પ્રથમ ભાષા)
વાર્ષિક પરીક્ષા
નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 80

SECTION : A

1. Read the following passage and select the appropriate answer for the questions given below it: [04]

The young boy took to music early in life. At the age of three when his mother took him to his maternal uncle's house in Benaras (now Varanasi), Bismillah was fascinated watching his uncles practice the shehnai. Soon Bismillah started accompanying his uncle, Ali Bux, to the Vishnu temple of Benaras where Bux was employed to play the shehnai. Ali Bux would play the shehnai and Bismillah would sit captivated for hours on end. Slowly, he started getting lessons in playing the instrument and would sit practicing throughout the day. For years to come the temple of Balaji and Mangala Maiya and the banks of the Ganga became the young apprentice's favourite haunts where he could practice in solitude. The flowing waters of the Ganga inspired him to improvise and invent raagas that were earlier considered to be beyond the range of the shehnai.

- A. Bismillah Khan always loved to practise in company of his Maternal uncles
(i) The statement is True []
(ii) The statement is False []
- B. _____ inspired Bismillah Khan to think in new and creative ways about raagas
[a] Uncles [b] Ali Bux [c] River Ganga [d] Benaras
- C. Following were the temples that were frequent by Bismillah Khan to play the shehnai. Find the odd one out:
[a] Vishnu [b] Balaji [c] Varanasi [d] Mangala Maiya
- D. Bismillah Khan started with music very early in life.
[i] His mother took him to his uncle's house.
[ii] His uncles made him practice it all day long
[iii] Ganga and his solitude created the perfect environment
[iv] He had a role in converting the pungi into shehnai
[Which of these statements are correct]
[a] i, ii, iii [b] i & ii [c] i & iii [d] i, ii, iii, iv

2. Fill in the blanks choosing the correct words given in the bracket. Write the answers only: [close, sex, leapt, unwound] [04]

I did not know anything for certain. What _____ was this snake, was it male or female? I will never know; for the snake _____ itself from my arm and slowly - _____ into my lap. From there it crept onto the table and moved towards the mirror. Perhaps it wanted to enjoy its reflection at _____ quarters.

3. Answer the following questions in five to six sentences each: [08]

- A. Why did Margie hate school? Why did she think the old kind of school must have been fun ?
- B. Who were Abdul Kalam's school friends? What did they later become ?
- C. Kezia decides that there are different kinds of fathers. What kind of father was Mr. Macdonald, and how was he different from Kezia's father ?
- D. Was Bruno a loving and playful pet? Why, then, did he have to be sent away ?

SECTION : B

4. Read the following verse and answer the questions given below: [02]

So hack and chop
But this alone wont do it.
Not so much pain will do it.
The bleeding bark will heal
And from close to the ground
Will rise curled green twigs,
Miniature boughs
Which if unchecked will expand again
To former size

- A. From the given passage identify three different parts of a tree
- B. From the given passage identify the words that are used to personify the tree.

5. Choose the correct figures of speech used in the following lines: [02]

- A. Frail crumbling houses, crumbing doors, crumbling rafters, crumbling wood, crumbling bodies, crumbling lives, crumbling hearts –
[a] Transferred Epithet [b] Repetition [c] Alliteration [d] Personification
- B. Are fed by peaceful harvests, by war's long winter starv'd.
[a] Alliteration [b] Antithesis [c] Apostrophe [d] Anastrophe

6. Answer the following questions in five to six sentences each: [06]

- A. Where does the traveler in the poem 'The Road Not Taken' find himself? What problem does he face?
- B. How does William Wordsworth image his loved one after her death?
- C. The poet finds the snake beautiful. Find the words he uses to convey its beauty.

7. Answer the following questions in five to six sentences each: [06]

- A. Why does the lost child lose interest in the things that he had wanted earlier ?
- B. Why does Happy Prince send a ruby for the seamstress ? What does the swallow do in the seamstress' house ?
- C. What is Behrman's masterpiece ? What makes Sue say so ?

SECTION : C

8. Rectify the errors in the passage.

[03]

	Errors	Corrections
My toothbrush is a think	(a)	_____
that haunts my when I'm	(b)	_____
travelling and make my	(c)	_____
life a miserly. I dream	(d)	_____
that I hadn't packed it, and	(e)	_____
woke up in a cold perspiration.	(f)	_____

9. Fill in the blanks using articles(s), conjunction(s) and preposition(s) at the correct places. Write the answers only:

[03]

Einstein was highly gifted in mathematics (a) interested (b) physics, (c) after finishing school, he decided to study (d) university in Zurich. But science wasn't the only thing that appealed to (e) dashing young man with (f) walrus moustache.

10. Punctuate the following passage.

[02]

I used to be so lonely Maria Sharapova recalls. I missed my mother terribly My father was working as much as he could to keep my tennistraining going. So, he couldnt see me either.

11. Convert the following into indirect speech.

[03]

Intruder: Come on. What's on your mind! Better be quick. This conversation bores me.

Gerrard: Your idea is to elude the police by killing me and taking on my identity?

Intruder: Yes, I like the idea.

12. Do as directed

[05]

- I was unmarried, and I was a doctor. [Add a Question-tag]
- There is no culture that does not have its flute [Make Affirmative]
- Einstein wrote a letter to the American President, Franklin D Roosevelt. [Begin with 'A letter.....']
- If you're a good girl you can come down and take off father's boots. [Use 'Unless']
- Would any one write about school? [Make it Assertive]

SECTION : D

13. Comprehend the passage and answer the given questions [04]

I WILL THINK OF IT.

"I will think of it." It is easy to say this, but do you know what great things have come from thinking? We cannot see our thoughts, or hear, or taste, or feel them, and yet what mighty power they have!

Sir Isaac Newton was seated in his garden on a summer's evening when he saw an apple fall from a tree. He began to think, and, in trying to find out why the apple fell, discovered how the earth, sun, moon, and stars are kept in their places.

A boy named James Watt sat quietly by the fireside itching the lid of the teakettle as it moved up and down. He began to think; he wanted to find out why the steam in the kettle moved the heavy lid.

From that time, he went on thinking and thinking, and when he became a man, he improved the steam engine so much that it could do the work of many horses with the greatest ease.

When you see a steamboat, a steam mill or a locomotive, remember that it would never have been built if it had not been for the hard thinking of someone.

A man named Galileo was once standing in the cathedral of Pisa when he saw a chandelier swaying to and fro. This set him thinking, and it led to the invention of the pendulum.

James Ferguson was a poor Scottish shepherd boy. Once, seeing the inside of a watch, he was filled with wonder. " I should make a watch," he thought. But how was he to get the materials to make the wheels and the mainspring? He soon found out how to get them.

He made the mainspring out of a piece of whalebone. He then made a wooden clock which kept good time. He began, also, to copy pictures with a pen and portraits with oil colours. In a few years, while still a small boy, he earned enough money to support his father. When he became a man, he went to London to live. Some of the wisest men in England, and the king himself, used to attend his lectures. His motto was, "I will think of it," and he made his thoughts useful to himself and the world. When you have a difficult lesson to learn, don't feel discouraged, and ask someone to help you before helping yourselves. Think; and by thinking you will learn how to think to some purpose.

- A. What best describes James Ferguson?
- B. State the message conveyed in the passage.
- C. Which idea from the passage is an opinion?
- D. How do you think the author feels about the people he describes?

14. Read the following poem carefully and answer the questions given below it: [04]

When I was one and twenty
I heard a wise man say,
“Give crowns, and pounds and guineas
But not your heart away;
Give pearls away and rubies
But keep your fancy free.”
But I was one and twenty
No use to talk to me.
When I was one and twenty
I heard him say again.
“The heart out of the bosom
Was never given in vain;
‘Tis paid with sighs a plenty
And sold for endless rue”.
“And I am two and twenty
And oh, ‘tis true, ‘tis true!” – A. E. Houseman

Questions:

- A. At what age did the poet hear words of wisdom?
 - B. What experience does the poet describe in this poem?
 - C. Which phrases does the poet use for ‘not falling in love’?
 - D. Why does the poet say, “tis true, ‘tis true”?
- 15. You travelled to Manali in your vacation. Write a diary entry on it. [04]**
- 16. Your school is organizing a fun fair program and you have decided to set up a food stall. Draft an advertisement so that you have more foot falls at your stall.**

OR

Write a Dialogue between you and your brother regarding the importance of growing trees.

[04]

SECTION : E

- 17. Recently your school organized a Science Exhibition. Write a report on it. [04]**
- 18. Karan/Karuna from A1 Fatehnagar, Paldi, Ahmedabad – 380007 writes a letter/Email to the Municipal Commissioner complaining about the menace of vendors outside the school. [05]**
- 19. Write an essay on any one of the following in about 200 words: [07]**
- A. The mobile phone [Wonderful discovery - uses - misuses - your views]
 - B. Newspapers [Introduction - importance - ways to use them - conclusion]

ધોરણ-9 ગુજરાતી (દ્વિતીય ભાષા) વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 80

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાણીઓ, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાણીક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશળ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	28	12	16	04	20	80
ટકા	35%	15%	20%	05%	25%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્રનું સ્વરૂપ	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	16	16
2.	અતિ ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (VSA)	12	12
3.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA)	06	12
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	08	32
5.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	08
	કુલ	43 પ્રશ્નો	80 ગુણ

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર

ક્રમ	વિભાગનું નામ	ગુણ
1.	ગધ વિભાગ	20
2.	પદ્ધ વિભાગ	20
3.	વ્યાકરણ વિભાગ	16
4.	અર્થગ્રહણ/લેખન	24
	કુલ	80

ધોરણ-9 ગુજરાતી (દ્વિતીય ભાષા) વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રેનપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 80

વિભાગ - A (ગાંધી વિભાગ)

- (અ) જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડો. (પાત્ર / ઉક્તિ, કર્તા-કૃતિ, ફૂતિ-પ્રકાર) [03]
- (બ) એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. – 1, 2, 3 [03]
- (ક) બે-ગ્રાણ વાક્યમાં ઉત્તર લખો. – 1, 2, 3 અથવા 3 [06]
- (ઢ) સંવિસ્તાર ઉત્તર લખો. – 1 અથવા 1, 2 [08]

વિભાગ - B (પદ્ધતિ વિભાગ)

- (અ) જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડો. (પાત્ર / ઉક્તિ, કર્તા-કૃતિ, ફૂતિ-પ્રકાર) [03]
- (બ) એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો. – 1, 2, 3 [03]
- (ક) બે-ગ્રાણ વાક્યમાં ઉત્તર લખો. – 1, 2, 3 અથવા 3 [06]
- (ઢ) સંવિસ્તાર ઉત્તર લખો. – 1, 2 અથવા 2 [08]

વિભાગ - C (વ્યાકરણ વિભાગ)

● માણ્યા પ્રમાણો ઉત્તર લખો :

- (1) સમાનાર્થી શબ્દ આપો. [01]
- (2) વિરોધી શબ્દ આપો. [01]
- (3) જોડણી સુધારો. [01]
- (4) લિંગ ઓળખાવો. [01]
- (5) વચન જણાવો. [01]
- (6) સંધિ છોડો / જોડો. [01]
- (7) વિશેષજ્ઞ શોધો. [01]
- (8) ક્રિયાવિશેષજ્ઞનો પ્રકાર જણાવો. [01]
- (9) સંયોજકથી જોડો. [01]
- (10) વિરામચિહ્ન મૂકો. [01]
- (11) સમાસ ઓળખાવો. [01]
- (12) શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ આપો. [01]
- (13) રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપી વાક્યપ્રયોગ કરો. [01]
- (14) કહેવત સમજાવો. [01]
- (15) અલંકાર ઓળખાવો. [01]
- (16) ઉદાહરણ આપી અલંકાર ઓળખાવો. [01]

વિભાગ - D (અર્થગ્રહણ/લેખન)

- (અ) વિચારવિસ્તાર – 1 અથવા 1 [04]
- (બ) પત્રલેખન [04]
- (ક) વાતાલેખન અથવા અહેવાલ લેખન [04]
- (ઢ) ગાંધીથી ગ્રહણ [04]
- (દ્વ) નિબંધલેખન – 1 અથવા 1 [08]

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

બ્રૂપ્રિન્ટ
એન્ડ પ્રિણ્ટિંગ

(ମୋଟ ଅର୍ଥାତ୍) ପ୍ରାରଦ୍ଦି : ଲକ୍ଷ୍ମୀ

08 : ଲିର୍ବି ଏକ

ફાર્માચેક : ૩

नंबर	विषय	शान (Knowledge)	समझ (Understanding)						उपयोग (Application)						उच्च वैचारिक क्रीड़ा (Higher Order Thinking Skill)						कुल		
			संयोजन/विश्लेषण (Synthesis/Analysis)						अनुमान/मूल्यांकन (Inferential/Evaluative)						उच्च वैचारिक क्रीड़ा (Higher Order Thinking Skill)								
			OBJ 1 Mark	VSA 2 Marks	SA 1 Mark	LA 4 Marks	EA 8 Marks	OBJ 1 Mark	VSA 2 Marks	SA 1 Mark	LA 4 Marks	EA 8 Marks	OBJ 1 Mark	VSA 2 Marks	SA 1 Mark	LA 4 Marks	EA 8 Marks	OBJ 1 Mark	VSA 2 Marks	SA 1 Mark	LA 4 Marks		
•	विषय- A गद्दी																						
अ.	जूड़ी गोंद दीते जूड़ी.	3(3)																				3(1)	
ब.	एक चातुर्भाँ जग्बाल	3(3)																				3(3)	
क.	बे-आज वाट्यमां जग्बाल																					6(3)	
द.	सविस्तर जग्बाल																					8(2)	
•	विषय- B पृष्ठ																						
अ.	जौड़ीं योंद्य दीते जौड़ी.	3(3)																				3(1)	
ब.	एक चातुर्भाँ जग्बाल	3(3)																				3(3)	
क.	बे-आज वाट्यमां जग्बाल																					6(3)	
द.	सविस्तर जग्बाल																					8(2)	
•	विषय- C व्याकुड़श																						
मार्ग	मुर्गाल	10(10)	6(6)																			16(16)	
•	विषय- D अश्वाखलेखन																						
अ.	विश्वास-विकास																					4(1)*	
ब.	पत्रलेखन																					4(1)	
क.	वार्तालेखन / अंडवार्तालेखन																					4(1)	
द.	गद्दाश्वाकुड़श																					4(1)	
३.	निर्णयलेखन																					4(1)	
Sub Total		16(16)	12(12)														12(6)	16(4)	4(1)		12(3)	8(1)	80(43)
Total		28(28)															12(6)	16(4)	4(1)		20(4)		80(43)

ମାତ୍ର : ୧ କେବଳ ଅଂଦରୁ ଅଂକ ମନ୍ଦିରରେ ଥିଲା ଏହି ପରିବହନ ଆଶୀର୍ବାଦ ପାଇଁ

३ * (५५५)३३ ग्रन्थम् लक्ष्मा दशित्रि

3.3. આ બ્યુરોપિત નમૂળાયે છે, જેની આધારે આપેલ પ્રમાણપત્ર તેથી કરવામાં આવેલ છે.

4. अन्य नवी प्रकृतिपत्र माट प्रकृतिपत्र वाले इन्हें बुझाएं। अगर उन्हें बुझाएं तो वे शुरू होंगे।

**ધોરણ-9 ગુજરાતી (દ્વિતીય ભાષા)
વાર્ષિક પરીક્ષા**

સમય : 3 કલાક

નમૂનાનું પ્રેષન્પત્ર

કુલ ગુણ : 80

- સૂચના : (1) આ પ્રેષન્પત્રમાં કુલ ચાર વિભાગ છે.
(2) જમણી બાજુના આંકડા પ્રેષન્ના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

વિભાગ-A (ગાંધી વિભાગ)

(અ) નીચેના જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડો :

[03]

વિભાગ ‘અ’	વિભાગ ‘બ’
(1) પંખીલોક	નાનાભાઈ જેબલિયા
(2) વારસાગત	મણિયાર પટેલ
(3) ઘડવૈયા	દુર્ગેશ ઓઝા

(બે) નીચેના પ્રેષન્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો :

[03]

- (1) ‘પ્રાણીઓનું ગોકુળ’ કૃતિનો પ્રકાર જણાવો.
(2) ગાંધી ફિલ્મમાં હીરોનું પાત્ર કોણે ભજવ્યું છે ?
(3) મગનની મહેનતનો બદલો રામશંકરે કેવી રીતે આપ્યો ?

(કે) નીચેના પ્રેષન્નોના બે-ત્રણ વાક્યમાં ઉત્તર લખો.

[06]

- (1) પરદેશ જવામાં લેખકને ક્યો ગેરલાભ દેખાય છે ?
(2) ધર્જમાન જેડૂતની ધર્યીમાએ લેખકને કેવી રીતે વિદાય આપી ?
(3) અનાથાલયના પ્રથમ સભ્યને કોણ અને કેવી રીતે રાખતા ?

અથવા

- (3) મૂલ્યઘડતરની વાત લેખક ક્યા ઉદાહરણથી કેવી રીતે સમજાવે છે ?

(૩) નીચેના પ્રેષન્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર આપો.

[08]

- (1) પક્ષીઓની સંભાળ તમે કઈ રીતે લેશો ? પાઠને આધારે સમજાવો.

અથવા

- (1) ઐયપ્પાના જીવનની ચડતી-પડતી વર્ણવો.
(2) ડૉ. પીયુષ નરરત્નમણિરાવ પર પ્રભાવ પાડવા માટે શું કરે છે ?

વિભાગ-B (પદ્ધ વિભાગ)

(અ) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડો :

વિભાગ 'અ'	વિભાગ 'બ'
(1) હરિ આવોને	સોનેટ
(2) મારું - તારું	લોકગીત
(3) આભાર	ગઝલ

[03]

(બ) નીચેના પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો :

- (1) હાઈકુમાં કેટલા અક્ષરો હોય છે ?
- (2) 'હરિ આવોને' - કાવ્યનો પ્રકાર જણાવો.
- (3) ઈંદ્રા - કિંદ્રા કેટલો સમય ચાલે છે ?

[03]

(ક) નીચેના પ્રશ્નોના બે-ત્રણ વાક્યમાં ઉત્તર આપો :

- (1) નૂતન યુગના પ્રવાસી કેવા હોય ?
- (2) કવિ જંતુનાશક દવા થવા શા માટે માંગે છે ?
- (3) દીકરીની વિદાયની વેદના કાવ્યને આધારે વર્ણવો.

અથવા

- (3) કવિ વીર કહીને કોને બિરદાવે છે ?

[06]

(દ) નીચેના પ્રશ્નોના સવિસ્તાર ઉત્તર આપો :

- (1) ભક્ત ભગવાનને શું-શું આપવાની તૈયારી બતાવે છે ? - 'હરિ આવોને' કાવ્યને આધારે સમજાવો.
- (2) 'ગોકુળમાં આવો તો' - કૃતિમાં રાધા-કૃષ્ણને અંતરમાં ઓછું ન લાવવાની વાત કવિ કેમ કરે છે ?

અથવા

- (2) માણસમાં રહેતી અસીમ શક્યતાઓને 'તું તારા દિલનો ઢીવો' - કાવ્યના આધારે વ્યક્ત કરો.

[08]

વિભાગ-C (વ્યાકરણ વિભાગ)

● માર્ગયા પ્રમાણે ફેરફાર કરો :

- (1) સાચો સમાનાર્થી શબ્દ શોધીને લખો. [01]
દીકરી - પુત્રી, પુત્ર, દિપક
- (2) સાચો વિરોધી શબ્દ શોધીને લખો. [01]
સફળ - અસફળ, નિષ્ફળ, અવનતિ
- (3) આપેલ શબ્દમાંથી સાચી જોડણી શોધો.
(અ) બિલકુલ (બ) ફરીયાદ (ક) પ્રાથના. [01]

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

- (4) આપેલ શબ્દમાંથી સ્ત્રીલિંગ શબ્દ ઓળખાવો. [01]
(અ) છોકરો (બ) રોટલી (ક) માટલું
- (5) ‘દીવા’ શબ્દનું એકવચન જણાવો. [01]
(અ) દિવાઓ (બ) દિવો (ક) દિવીઓ
- (6) ‘સત્યાગ્રહ’ શબ્દની સંધિ છોડો. [01]
(અ) સત્ય + આગ્રહ (બ) સત્યા + ગ્રહ (ક) સત્ય + ગ્રહ
- (7) આપેલ વાક્યમાંથી વિશેષજ્ઞ શોધો. [01]
રીમાએ સુંદર ગીત ગાયું.
- (8) રેખાંકિત પદનો કિયાવિશેષજ્ઞનો પ્રકાર જણાવો. [01]
સામેનું વાહન વળાંકમાંથી અચાનક નીકળ્યું.
- (9) આ વાક્યને સંયોજકથી જોડો. [01]
ધોખી આવ્યો, તે કહે ‘લાવિંગ ઘસીને લગાવો.’
- (10) યોગ્ય વિરામચિહ્નન મૂકો. [01]
‘એમાં શું ભારે દરદ છે’
- (11) સમાસ ઓળખાવો : નદીકાંઠા (વિકલ્પ શોધી લખો.) [01]
(અ) તત્પુરુષ (બ) કર્મધારય (ક) ઉપયુક્ત
- (12) શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ આપો. [01]
હવાઈ કિલ્લા બાંધનાર
(અ) શેખચલ્લી (બ) કણિયો (ક) મજૂર
- (13) રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપી વાક્યપ્રયોગ કરો. [01]
પથ્થર પર પાણી
- (14) કહેવત સમજાવો. [01]
જેવા સાથે તેવા
- (15) કામિની કોકિલા કેલી કૂજન કરે. — અલંકાર ઓળખાવો. [01]
(અ) ઉપમા (બ) વર્ણાનુપ્રાસ (ક) પ્રાસસાંકળી
- (16) નીચેનામાંથી કયું વાક્ય વ્યતિરેક અલંકારનું છે ? [01]
(1) સુદામાના વૈભવ આગળ તો કુબેર કોણ માત્ર ?
(2) કાળ સમોવડ તરંગ ઉપર ઉછ્વેષ આતમનાવ.
(3) વિદ્યા ભણિયો જેહ, તેહ ધેર વૈભવ રૂડો.

વિભાગ - D (અર્થગ્રહણ/લેખન)

(અ) નીચે આપેલી પંક્તિઓનો વિચાર-વિસ્તાર કરો : (ગમે તે એક) [04]

- (1) “આચાર એ જ પ્રચારનું શ્રેષ્ઠ માધ્યમ છે.”
- (2) “નિશાનચૂક માફ, નહિ માફ નીચું નિશાન.”

(બ) નીચે આપેલા વિષય પર પત્ર લખો. (ગમે તે એક) [04]

તમારો મિત્ર ભણવામાં હોશિયાર છે, પરંતુ શરીરે નબળો છે. તેને તેનું સ્વાસ્થ્ય સુધારવાની સલાહ આપતો પત્ર લખો.

અથવા

તમારી શાળામાં સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમની ઉજવણી થઈ તેનું વર્ણન કરતો પત્ર તમારા મિત્રને લખો.

(ક) નીચે આપેલા મુદ્દા પરથી વાર્તાલેખન કરો. [04]

- (1) મુદ્દા : એક રાજી - એશાઓરામવાળી જિંદગી - ઊંઘ ન આવવી - ચિંતા થવી - અનેક પ્રકારની દવા લેવી - અનેક વૈદોને બોલાવવા - નિષ્ફળતા - એક વૈદની યુક્તિ - જાહુઈગડી દડો અને દવાની ભૂકી રાજને આપવી - ગેરીદાની રમતથી રોગ દૂર થવો - વૈદને ઈનામ - બોધ.

અથવા

(1) તમારા વિસ્તારમાં પાણીની સમસ્યા છે. તેનો એક અહેવાલ તૈયાર કરો.

(દ) નીચેનો ગદ્યભંડ વાંચી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : [04]

“કોઈ માણસની ઉમર મોટી હોય તો તેને આપણે ઘરડો કહીએ છીએ. આવા ઘરડાઓ આપણા દેશમાં ઘણા ઓછા નજરે પડે છે. તોય હજુ એક જાતના ઘરડાઓ ઘણા છે. આ ઘરડાઓ તે કોણ ? નવી વસ્તુ શીખવાની ઘગશ જેનામાંથી જતી રહી હોય તે ઘરડો, એમ એક સંતે કહું છે. આવા ઘરડાઓ આપણા દેશમાં જ્યાં જાઓ ત્યાં નજરે પડશે. જે આજ સુધી થયું નથી તે હવે પછી પણ થવાનું નથી, આમ માનવું તે ઘરડો તર્ક. આ ઘરડાને એમ કેમ નથી સમજાતું કે આજ સુધી નથી થયું એવું ભવિષ્યમાં થવાનું છે ? આજ સુધી હું મરી ગયો નથી તેથી હવે પછી પણ મરવાનો નથી, એવા ઘરડા તર્કનો ભોગ બનવાથી ભારે હાનિ થાય છે.

– વિનોભા ભાવે

પ્રશ્નો :

- (1) આપણે કોને ઘરડો કહીએ છીએ ?
- (2) એક સંતે ઘરડાની શી વ્યાખ્યા આપી છે ?
- (3) ઘરડો તર્ક એટલે શું ?
- (4) આ શબ્દોના સમાનાર્�ી શોધીને લખો : નુકસાન, વિચાર

(ઈ) નીચેના કોઈપણ એક વિષય પર 200 શબ્દોમાં નિબંધ લખો. [08]

પુસ્તકોની મૈત્રી

(મુદ્દા : પ્રસ્તાવના - સારાં પુસ્તકોનો ફાળો - સારાં પુસ્તકોના લાભ - હલકાં પુસ્તકોના ગેરલાભ - ઉપસંહાર)

અથવા

પ્રાર્થના : આત્માનો ખોરાક

(મુદ્દા : પ્રસ્તાવના - ઈશ્વરના ઋણી - વિવિધ ધર્મોમાં પ્રાર્થના - પ્રાર્થનાની શક્તિ અને તેનાં ઉદાહરણો - પ્રાર્થનાના સંસ્કાર - ઉપસંહાર)

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

કક્ષા-9 હિન્દી (પ્રથમ ભાષા) વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3.00 ઘંટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાંક : 80

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાઈ/ઉદેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	16	21	19	20	04	80
ટકા	20%	26.25%	23.75%	25%	5%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નોનું સ્વરૂપ	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	16	16
2.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (VSA)	09	09
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	08	16
4.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	05	15
5.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	04	16
6.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	08
	કુલ	43 પ્રશ્નો	80 ગુણ

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર

ક્રમ	વિભાગ	ભારાંક
1.	ગદ્ય વિભાગ	25
2.	પદ્ય વિભાગ	25
3.	વ્યાકરણ	15
4.	લેખન	15
	કુલ	80

વ્યાકરણ પ્રમાણે ગુણભાર

ક્રમ	વિષયવસ્તુ	પૂર્ણાંક
1.	સમાસ વિગ્રહ	01
2.	ઉપર્સર્ગ	01
3.	પ્રત્યય	01
3.	પર્યાયવાચી શબ્દ	02
3.	વિલોમ શબ્દ	02
4.	શબ્દસમૂહ કે લિએ એક શબ્દ	02
3.	કહાવત	02
5.	મુહાવરા	04
	કુલ	15

કક્ષા-9 હિન્દી (પ્રથમ ભાષા) વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3.00 ઘંટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાક : 80

વિભાગ - A ગદ્ય વિભાગ

- વસ્તુનિષ્ઠ (હેતુલક્ષી) પ્રશ્નોનું કે ઉત્તર દીજિએ : 1, 2, 3 [03]
- એક-એક વાક્ય મેં ઉત્તર દીજિએ : 4, 3 [02]
- દો-તીન વાક્યોનું મેં ઉત્તર દીજિએ : 6, 7, 8 [06]
- છઃ-સાત વાક્યોનું મેં ઉત્તર દીજિએ : 9, 10 [08]
- સસંદર્ભ વ્યાખ્યા દીજિએ : 11, 12 [06]

વિભાગ - B પદ્ય વિભાગ

- વસ્તુનિષ્ઠ (હેતુલક્ષી) પ્રશ્નોનું કે ઉત્તર દીજિએ : 13, 14, 15 [03]
- એક-એક વાક્ય મેં ઉત્તર દીજિએ : 16, 17 [02]
- દો-તીન વાક્યોનું મેં ઉત્તર દીજિએ : 18, 19, 20 [06]
- છઃ-સાત વાક્યોનું મેં ઉત્તર દીજિએ : 21, 22 [08]
- સસંદર્ભ વ્યાખ્યા દીજિએ : 23, 24 [06]

વિભાગ - C વ્યાકરણ વિભાગ

- સામાસિક પદ કા વિગ્રહ કીજિએ : 25, 26 [02]
- ઉપસર્ગ અલગ કીજિએ : 27 [01]
- પ્રત્યય અલગ કીજિએ : 28 [01]
- પર્યાયવાચી શબ્દ લિખિએ : 29, 30 [02]
- વિલોમ શબ્દ લિખિએ : 31, 32 [02]
- શબ્દસમૂહ કે લિએ એક શબ્દ લિખિએ : 33, 34 [02]
- કહાવત કા અર્થ લિખિએ : 35 [01]
- મુહાવરે કા અર્થ લિખકર વાક્ય-પ્રયોગ કીજિએ : 36, 37 [04]

વિભાગ - D લેખન વિભાગ

- કિસી એક વિષય પર પત્ર પૂછિએ : 38 [03]
- અપઠિત ગદ્યાંશ કે આધાર પર ચાર પ્રશ્ન પૂછિએ : 39, 40, 41, 42 [04]
- નિબંધ લેખન લગભગ 200 શબ્દોનું મેં પૂછિએ : 43 અથવા 43 અથવા 43 [08]

BLUEPRINT वार्धिक परीक्षा

६ : शश्वत् तु विषयः द्वितीया (प्रथम भाग)

कल्ला गण : 80 समय : 3.00 घंटे

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

二

कक्षा-9 हिन्दी (प्रथम भाषा) वार्षिक परीक्षा

समय : 3.00 घंटे

नमूने का प्रश्नपत्र

पूर्णकिः 80

सूचना : (1) इस प्रश्नपत्र में कुल चार विभाग हैं ।
(2) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं ।
(3) सभी प्रश्नों के उत्तर क्रमशः लिखिए ।

विभाग - A

- निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर सही विकल्प चुनकर दीजिए : [03]
 1. गधे का छोटा भाई किसे कहा गया है ?

(क) कुत्ते को	(ख) घोड़े को
(ग) बैल को	(घ) साँड़ को
 2. ‘एक कुत्ता और एक मैना’ पाठ साहित्य की किस विद्या में लिखा गया है ?

(क) आत्मकथा	(ख) जीवनी
(ग) कहानी	(घ) निबंध
 3. ‘प्रेमचंद के फटे जूते’ पाठ के लेखक कौन हैं ?

(क) हरिशंकर परसाई	(ख) राजेश जोशी
(ग) प्रेमचंद	(घ) हजारीप्रसाद द्विवेदी
 - निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर एक-एक वाक्य में लिखिए : [02]
 4. हिन्दी साहित्य में आधुनिक मीरा किसे कहा गया है ?
 5. मैना की अंतिम इच्छा किस अंग्रेज अधिकारी ने पूरी नहीं होने दी ?
 - निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दो-तीन वाक्यों में लिखिए : [06]
 6. कांजीहौस में कैद पशुओं की हाजिरी क्यों ली जाती होगी ?
 7. तिब्बत में यात्रियों के लिए क्या-क्या कठिनाइयाँ थीं ?
 8. लेखक के अनुसार जीवन में ‘सुख’ से क्या अभिप्राय है ?
 - निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर छः-सात वाक्यों में लिखिए : [08]
 9. मूक प्राणी मनुष्य से कम संवेदनशील नहीं होते। पाठ के आधार पर स्पष्ट कीजिए।
 10. ‘मेरे बचपन के दिन’ पाठ का उद्देश्य स्पष्ट कीजिए।
 - निम्नलिखित गद्यांशों की संसंदर्भ व्याख्या कीजिए : [06]
 11. ‘इस प्रकार कवि की मर्मभेदी दृष्टि ने इस भाषाहीन प्राणी की करुण दृष्टि के भीतर उस विशाल मानव-सत्य को देखा है, जो मनुष्य, मनुष्य के अन्दर भी नहीं देख पाता।’
 12. ‘कोई अपने जिस्म की हरारत और दिल की धड़कन देकर भी उसे लौटाना चाहे तो वह पक्षी अपने सपनों के गीत दोबारा कैसे गा सकेगा।’

विभाग - B

विभाग - C

- सामासिक पद का विग्रह कीजिए : [02]
 - 25. पूजा-पाठ
 - 26. राजपुत्र
 - निम्नलिखित शब्द से उपसर्ग अलग कीखिए : [01]
 - 27. अपमान
 - निम्नलिखित शब्द से प्रत्यय अलग कीजिए : [01]
 - 28. मिटाई

- નિન્હલિખિત શબ્દોં કે પર્યાયવાચી શબ્દ લિખિએ : [02]
- 29. રજની
- 30. મેઘ
- નિન્હલિખિત શબ્દોં કે વિલોમ શબ્દ લિખિએ : [02]
- 31. સૌભાગ્ય
- 32. શવેત
- નિન્હલિખિત શબ્દસમૂહ કે લિએ એક શબ્દ લિખિએ : [02]
- 33. પશુઓં કા ઝુંડ
- 34. જંગલ કી આગ
- નિન્હલિખિત કહાવત કા અર્થ લિખિએ : [01]
- 35. અંધોં મેં કાના રાજા
- નિન્હલિખિત મુહાવરોં કા અર્થ લિખકર વાક્યપ્રયોગ કીજિએ : [04]
- 36. નાક મેં દમ કરના
- 37. કીચડ ઉછાલના

વિભાગ - D

- 38. આપકે ઘર કે પાસ ગન્દગી હટાને કી વ્યવસ્થા કરને હેતુ નગરપાલિકા કે સ્વાસ્થ્ય વિભાગ કો શિકાયતી પત્ર લિખિએ। [03]
- નિન્હલિખિત ગદ્યાંશ કો પઢ્યકર નીચે દિએ ગાએ પ્રશ્નોં કે ઉત્તર લિખિએ : [04]

ગીતા જીવન કી કલા સિખાતી હૈ। જબ મૈં દેખતા હું કી હમારા સમાજ હમારી સંસ્કૃતિ કે મૌલિક સિદ્ધાંતોં કી અવહેલના કરતા હૈ તબ મેરા હૃદય ફટતા હૈ। આપ ચાહે જહાઁ જાએ, પરન્તુ સંસ્કૃતિ કે મૌલિક સિદ્ધાંતોં કો સદૈવ સાથ રહ્યોં। સંસાર કે સારે સુખ ક્ષણભંગુર એવં અસ્થાયી હોતે હૈને। વાસ્તવિક સુખ હમારી આત્મા મેં હી હૈ। ચરિત્ર નષ્ટ હોને સે મનુષ્ય કા સબ કુછ નષ્ટ હો જાતા હૈ। સંસાર કે રાજ્ય પર વિજયી હોને પર ભી આત્મા કી હાર સબસે બડી હાર હૈ। યહી હૈ હમારી સંસ્કૃતિ કા સાર, વો અભ્યાસ દ્વારા સુગમ બનાકર કાર્યરૂપ મેં પરિણત કિયા જા સકતા હૈ।

પ્રશ્ન :

- 39. લેખક કા હૃદય કબ ફટતા હૈ ?
- 40. મનુષ્ય કા સબ કુછ કબ નષ્ટ હો જાતા હૈ ?
- 41. સંસ્કૃતિ કા સાર ક્યા હૈ ?
- 42. ઇસ પરિચેદ કો ઉચિત શીર્ષક દીજિએ।
- નિન્હલિખિત વિષય પર લગભગ 200 શબ્દોં મેં નિબંધ લિખિએ : [08]
- 43. એક કુત્તે કી આત્મકથા

અથવા

ત્રણુઓં કી રાની વર્ષા

અથવા

પ્રદૂષણ — એક વિકટ સમસ્યા

અથવા

ભ્રષ્ટાચાર એક સામાજિક કલંક

કક્ષા-9 હિન્દી (દ્વિતીય ભાષા) વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3.00 ઘંટે

પ્રશ્નપત્ર પ્રાસ્તુપ

પૂર્ણાંક : 80

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાચિન્કો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાચિન્ક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાર્ડ/ઉદેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	26	23	13	03	15	80
ટકા	33%	29%	16%	4%	18%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નના પ્રકાર	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	16	16
2.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (VSA)	23	23
3.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	05	10
4.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	03	09
5.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	04	16
6.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	06
કુલ		52 પ્રશ્નો	80 ગુણ

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમ	વિભાગ	ગુણાંકન
1.	વિભાગ - A (ગદ્ય વિભાગ) પાઠ્ય ક્રમાંક — સમગ્ર (સંપૂર્ણ પાઠ્યપુસ્તક)	20
2.	વિભાગ - B (પદ્ય વિભાગ) કાવ્ય ક્રમાંક — સમગ્ર (સંપૂર્ણ પાઠ્યપુસ્તક)	20
3.	વિભાગ - C (વ્યાકરણ વિભાગ) મુહાવરે - કહાવતે વાક્ય શુદ્ધિ - વિરોધી શબ્દ - સમાનાર્થી શબ્દ - શબ્દ સમૂહ કે લિએ એક શબ્દ - સંધિ - ભાવવાચક - કર્તૃવાચક સંજ્ઞા - વિશેષણ - સમાસ - ઉપસર્ગ / પ્રત્યય	22
4.	વિભાગ - D (લેખન વિભાગ) ગદ્યસમીક્ષા - વિચાર-વિસ્તાર - કહાની લેખન - અહેવાલ લેખન / પત્રલેખન - નિબંધલેખન	18
		80

નોંધ : કણઠસ્થ કાવ્ય : 1, 10 ઔર 20 સમગ્ર અભ્યાસક્રમ કો ધ્યાન મેં રખકર પ્રશ્નપત્ર બનાના હૈ ।

કક્ષા-9 હિન્દી (દ્વિતીય ભાષા)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3.00 ઘંટે

પ્રશ્નપત્ર પ્રારૂપ

પૂર્ણાંક : 80

	વિભાગ - A (ગદ્ય વિભાગ)	ગુણાંકન
1.	નિમલિખિત રિક્ત સ્થાનોં કી પૂર્તિ કીજિએ । (પ્રશ્ન-1, 2)	02
2.	સહી વિકલ્પ ચુનકર નિમલિખિત વિધાન પૂર્ણ કીજિએ । (પ્રશ્ન-3, 4)	02
3.	નિમલિખિત પ્રશ્નોં કે એક-એક વાક્ય મેં ઉત્તર લિખિએ । (પ્રશ્ન-5, 6, 7, 8)	04
4.	નિમલિખિત પ્રશ્નોં કે દો-તીન વાક્યોં મેં ઉત્તર લિખિએ । (પ્રશ્ન-9, 10)	04
5.	નિમલિખિત પ્રશ્નોં કે પાંચ-છઃ વાક્યોં મેં ઉત્તર લિખિએ । (પ્રશ્ન-11, 12)	08
	એક પ્રશ્ન મેં વિકલ્પ દેના હૈ ।	
	વિભાગ-B (પદ્ય વિભાગ)	
6.	નિમલિખિત રિક્ત સ્થાનોં કી પૂર્તિ કીજિએ । (પ્રશ્ન-13, 14)	02
7.	નિમલિખિત કાવ્ય પંક્તિ કો પૂર્ણ કીજિએ । (પ્રશ્ન-15) (નોંધ : કણઠસ્થ કાવ્ય : 1, 10 ઔર 20)	02
8.	નિમલિખિત પ્રશ્ન કે એક-એક વાક્ય મેં ઉત્તર લિખિએ । (પ્રશ્ન-16, 17, 18, 19)	04
09.	નિમલિખિત પ્રશ્નોં કે દો-તીન વાક્યોં મેં ઉત્તર લિખિએ । (પ્રશ્ન-20, 21)	04
10.	નિમલિખિત પ્રશ્નોં કે પાંચ-છઃ વાક્યોં મેં ઉત્તર લિખિએ । (પ્રશ્ન-22, 23)	08
	એક પ્રશ્ન મેં વિકલ્પ દેના હૈ ।	
	વિભાગ-C (વ્યાકરણ વિભાગ)	
11.	નિમલિખિત મુહાવરે કા અર્થ દેકર વાક્ય મેં પ્રયોગ કીજિએ । (પ્રશ્ન-24, 25)	02
12.	નિમલિખિત કહાવતોં કા અર્થ સ્પષ્ટ કીજિએ । (પ્રશ્ન-26, 27)	02
13.	નિમલિખિત વાક્યોં કો શુદ્ધ કીજિએ । (પ્રશ્ન-28, 29)	02
14.	નિમલિખિત શબ્દોં કે વિરોધી શબ્દ દીજિએ । (પ્રશ્ન-30, 31)	02
15.	નિમલિખિત શબ્દોં કે પર્યાય શબ્દ દીજિએ । (પ્રશ્ન-32, 33)	02
16.	નિમલિખિત શબ્દ સમૂહો કે લિએ એક શબ્દ દીજિએ । (પ્રશ્ન-34, 35)	02
17.	નિમલિખિત સંધિ કો જોડિએ / છોડિએ । (પ્રશ્ન-36, 37)	02
18.	નિમલિખિત વાક્યોં મેં સે ભાવવાચક સંજ્ઞા બતાઈએ । (પ્રશ્ન-38, 39)	02
19.	નિમલિખિત વાક્યોં મેં સે કર્તૃવાચક સંજ્ઞા બતાઈએ । (પ્રશ્ન-40, 41)	02
20.	નિમલિખિત વાક્ય મેં સે વિશેષણ બતાઈએ । (પ્રશ્ન-42, 43)	02
21.	નિમલિખિત સમાસ કો પહોંચાનિએ । (પ્રશ્ન-44, 45)	02

વિભાગ-D (લેખન વિભાગ)		
22.	નિમનલિખિત પરિચ્છેદ કો પઢકર નીચે દિએ ગए પ્રશ્નોં કે ઉત્તર લિખિએ । (પ્રશ્ન-46, 47, 48) (નોંધ : પરિચ્છેદ લિખના હૈ)	03
23.	નિમનલિખિત વિચાર-વિસ્તાર કો સ્પષ્ટ કીજિએ । (પ્રશ્ન-49 અથવા 49)	03
24.	નિમનલિખિત રૂપરેખા કે આધાર પર કહાની લિખકર ઉસે શીર્ષક દીજિએ । (પ્રશ્ન-50) (નોંધ : કહાની કે મુદ્દોં કો લિખના હૈ)	03
25.	નિમનલિખિત અહેવાલ લેખન કીજિએ । (પ્રશ્ન-51) અથવા નિમનલિખિત પત્રલેખન કીજિએ । (પ્રશ્ન-51)	03
26.	નિમનલિખિત વિષયોં મેં સે કિસી એક વિષય પર 100 (સૌ) શબ્દો મેં નિબંધ લિખિએ । (નોંધ : નિબંધ કે મુદ્દોં કો લિખના હૈ ।) પ્રશ્ન-52 અથવા પ્રશ્ન-52 અથવા પ્રશ્ન-52	06

BLUEPRINT वार्षिक परीक्षा

विषय : हिन्दी (द्वितीय भाषा) कक्षा : 9

କୁଳ ପାଣ୍ଡି : ୮୦

સુપરિ : 3 દાટ

ਨੋਂਧ: 1. ਕੀਤੇ ਸੱਤੀ ਅੰਦਰਾਂ ਏਂਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸੰਖ੍ਯਾ ਵਿਖੇ ਛੇ ਤਥਾ ਕੀਤੇ ਸੱਤੀ ਅੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਏਂਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਗੁਣਾ ਵਿਖੇ ਛੇ।

2. * ફૂડ રીચિલ્ન (એ) મુજબાં વિકલ્પ દર્શાવે છે.

3. આ ડાયપરિન્ટ નમુનારૂપ છે, જેના આખારે અપેક્ષ પ્રસાધન તોથાર કરવામાં આવેલ છે.

4. અન્ય નવી પ્રસપત્ર માટે પ્રકરણવાર ફાળવેલ ગુજરાતની ભયદિમાં અલગ વ્યક્તિપ્રિણ્ટ હોઈ શકે.

કક્ષા-9 હિન્દી (દ્વિતીય ભાષા) વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3.00 ઘંટે

નમૂને કા પ્રશ્નપત્ર

પૂર્ણાંક : 80

- સૂચના : (1) ઇસ પ્રશ્નપત્ર મેં ચાર વિભાગ હુંણું।
 (2) સખી પ્રશ્ન અનિવાર્ય હુંણું।
 (3) સખી પ્રશ્નોને તું ઉત્તર કરી લિખિએ।

વિભાગ-A : ગદ્ય વિભાગ

- સહી વિકલ્પ ચુનકર રિક્ટ સ્થાનોને કી પૂર્તિ કીજિએ : [02]
1. દોષ નિકાલના તો સુગમ હૈ, પરંતુ કુછ કરકે દિખાના હૈ।
 (કઠિન, મુશ્કિલ)
 2. ગાંધી કા બોલબાલા ! દુશ્મન કા મુંહ હો।
 (લાલ, કાલા)
- નિમનલિખિત વાક્યોને મેં સે સહી વાક્યાંશ ચુનકર પૂરા વાક્ય ફિર સે લિખિએ : [02]
3. લેખક કો મોહન કી બાત કહાની-કથા સુન રહે હી એસી લગી, ક્યોંકિ
 (A) લેખક સોચને લગે કિ કોઈ થાનેદાર એસા સહદ વ્યવહાર કર સકતા હૈ ?
 (B) લેખક કો મોહન કી બાત પર વિશ્વાસ નહીં આ રહા થા।
 (C) મોહન કોઈ કહાની સુના રહા થા।
 4. ભારતીજી કે પિતા ને સરકારી નૌકરી છોડ્ય દી ક્યોંકિ
 (A) વે કાંગ્રેસ કે સ્વયંસેવક બન ગએ થે।
 (B) સરકારી નૌકરી કરના આર્યસમાજ કે સિદ્ધાંતો કે વિરુદ્ધ થા।
 (C) ગાંધીજી ને ઇસકે લિએ આહ્વાન કિયા થા।
- નિમનલિખિત પ્રશ્નોને તું એક-એક વાક્ય મેં દીજિએ : [04]
5. લેખક કૌન-સી ફિલ્મ દેખને ગયે ?
 6. કાલિદાસ કે જન્મસ્થાન કા નામ લિખિએ।
 7. શેખરને આગ કૈસે જલાઈ ?
 8. જબ રવીન્દ્રનાથ ઠાકુર કો નોબલ પુરસ્કાર મિલા તબ બંગાલી કૌન-સા રાગ આલાપને લગે ?
- નિમનલિખિત પ્રશ્નોને તું દો-તીન વાક્યોને મેં લિખિએ : [04]
9. લડ્કી કિસ બાત કે લિએ તૈયાર નહીં થી ? ક્યોં ?
 10. પુલ કે પાસ ગાડીવાન ક્યા કર રહા થા ?

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

- નિમનલિખિત પ્રશ્નોને ઉત્તર પાઁચ-છ વાક્યો મંદું લિખિએ : [08]
 11. 'દિન મંદું ગુલમર્ગ કી શોભા' કા વર્ણન અપને શબ્દોને મંદું કીજિએ।
 12. સપ્તાહ અશોક ને ન્યાયમંત્રી કી ખોજ કૈસે કી ?

અથવા

12. માઁ કે દિયે હુએ રૂપયોનું કા લેખક ને ક્યા કિયા ? ક્યોં ?

વિભાગ-B : પદ્ય વિભાગ

- સહી વિકલ્પ ચુનકર રિક્ત સ્થાનોનું કી પૂર્તિ કીજિએ : [02]
 13. એસે ઘટ-ઘટ હૈ, દુનિયા દેખે નાહિં।
(રામ, કૃષ્ણ)
 14. વીરોનું કા કૈસા હો ?
(યુદ્ધ, વસંત)
- નિમનલિખિત કાવ્ય પંક્તિ પૂર્ણ કીજિએ : [02]
 15. નયનોનું જ્વાલ મહાકાલ હૈ।
- નિમનલિખિત પ્રશ્નોને ઉત્તર એક-એક વાક્ય મંદું દીજિએ : [04]
 16. કવિ કી દૃષ્ટિ મંદું સર્વાધિક મહાન કૌન હૈ ?
 17. કવિ નિત્ય કૈસી આરાધના ચાહતે હોય ?
 18. ફળિબંધ કૌન છુઢાતે હોય ?
 19. બાલકૃષ્ણ કે મુખ પર કિસકા લેપ કિયા હુઅ હૈ ?
- નિમનલિખિત પ્રશ્નોને ઉત્તર દો-તીન વાક્યોનું મંદું લિખિએ : [04]
 20. બુદ્ધિ ઔર હાથ કિસ કાર્ય કે લિએ હૈ ?
 21. વીરોનું કા કૈસા હૈ વસત્ત ? એસા કૌન-કૌન પૂછ રહે હૈ ?
- નિમનલિખિત પ્રશ્નોને ઉત્તર પાઁચ-છ વાક્યોનું મંદું લિખિએ : [08]
 22. ધરતી કી શાન સે કવિ કા ક્યા તાત્પર્ય હૈ ? ભાવ સ્પષ્ટ કીજિએ।
 23. કવિ કૈસે માંગલ્ય કી આરાધના કરતે હૈ ?

અથવા

23. બાલક કૃષ્ણ કે સ્વરૂપ કા વર્ણન કીજિએ।

વિભાગ-C : વ્યાકરણ વિભાગ

- નિન્હલિખિત મુહાવરોં કા અર્થ દેકર વાક્ય મેં પ્રયોગ કીજિએ : [02]
- 24. સહમ જાના
- 25. પર્દાફાશ કરના
- નિન્હલિખિત કહાવતોં કા અર્થ સ્પષ્ટ કીજિએ : [02]
- 26. અંત ભલે કા ભલા
- 27. માર કે પીછે ભૂત ભાગે
- નિન્હલિખિત વાક્યોં કો શુદ્ધ કીજિએ : [02]
- 28. મેરી આમ સડી હુઈ હૈ ।
- 29. તુમને ઝૂઠ ક્યોં બોલી ?
- નિન્હલિખિત શબ્દોં કા વિરોધી શબ્દ લિખિએ : [02]
- 30. અમૃત
- 31. આકાશ
- નિન્હલિખિત શબ્દોં કા પર્યાયવાચી શબ્દ લિખિએ : [02]
- 32. સૂપ
- 33. વિશ્વ
- નિન્હલિખિત શબ્દ સમૂહોં કે લિએ એક શબ્દ લિખિએ : [02]
- 34. જ્ઞાન મેં વૃદ્ધિ કરનેવાળા
- 35. કિસી કા સાથ ન હોના
- નિન્હલિખિત સંધિ કો જોડિએ / છોડિએ : [02]
- 36. પ્રતિ + અક્ષ
- 37. પવન
- નિન્હલિખિત વાક્યોં મેં સે ભાવવાચક સંજ્ઞા બતાડિએ : [02]
- 38. અંધેરી નગરી કે લોગોં મેં આત્મિયતા કા નામોનિશાન ન થા ।
- 39. સંસ્કૃત સાહિત્ય મેં કાલિદાસ કી વિદ્વત્તા કે અનેક પ્રશંસક હૈ ।
- નિન્હલિખિત વાક્યોં મેં સે કર્તૃવાચક સંજ્ઞા બતાડિએ : [02]
- 40. કાલિદાસ સાહિત્ય કે મહાન કવિ કે રૂપ મેં પ્રસિદ્ધ હૈ ।
- 41. સરકારી સેવકોં કો સેવા કરને કી ઇચ્છા નહીં હોતી ।
- નિન્હલિખિત વાક્યોં મેં સે વિશેષણ બતાડિએ : [02]
- 42. લક્ષ્મીબાઈ અપની સખી કે સાથ ઉત્તેજિત અવસ્થા મેં પ્રવેશ કરતી હૈ ।
- 43. હમારે પાસ શક્તિ હૈ, ફિર ભી હમ દુર્બલ હૈ ।
- નિન્હલિખિત સમાસ કો પહૂચાનિએ : [02]
- 44. યથાશક્તિ
- 45. દશાનન

વિભાગ-D : લેખન વિભાગ

- નિમનલિખિત પરિચ્છેદ કો પઢ્યું રહે તુંકે નીચે દિએ ગએ પ્રશ્નોનું કે ઉત્તર લિખિએ :
- ગौતમ બુદ્ધ કા જીવન પરમ પવિત્ર ઔર પરમ દિવ્ય થા । તુંકે વિચારોનું મેં અપૂર્વ ઉજ્જવલતા થી ઔર વાણી મેં માધ્યમિક થા । તુંકે ઉપદેશોનું મેં એક ઐસા આકર્ષણ થા કે રાજા-રંક સભી તુંકી ઓરં ખિંચ જાતે । અશોક, કનિષ્ઠ, હર્ષ આદિ શક્તિશાલી રાજાઓને તુંકે ધર્મ કો ગ્રહણ કિયા । તુંકેને સંસાર કો સ્નેહ ઔર શાંતિ કા સંદેશ દિયા । બુદ્ધ કે ઉપદેશોનું કા ભારત ઔર દેશાંતરોનું પર અચ્છા પ્રભાવ પડ્યા । સર્વત્ર પ્રાકૃત કા પ્રચાર હુઆ ઔર ભારતીય કલા તથા સાહિત્ય કા પ્રસાર હુઆ ।

પ્રશ્ન :

46. ગौતમ બુદ્ધ કે ઉપદેશોનું કા રાજા ઔર રંક પર ક્યા પ્રભાવ પડ્યા ? [01]
47. ગौતમ બુદ્ધ ને કૌન-સા સંદેશ દિયા ? [01]
48. ઇસ ગદ્યખંડ કે લિએ ઉચ્ચિત શીર્ષક દીજિએ ? [01]

- નિમનલિખિત વિચાર-વિસ્તાર કો સ્પષ્ટ કીજિએ :

49. આવત હી હરષે નહીં, નૈનન નહીં સનેહ ।
તુલસી વહાઁ ન જાઇએ, કંચન બરસૈ મેહ ॥

અથવા

રહિમન ધાગા પ્રેમ કા મત તોડો ચટકાય ।
ટૂટે સે ફિર ના જુડે, જુડે ગાંઠ પરિજાય ॥

- રૂપરેખા કે આધાર પર કહાની લિખકર યોગ્ય શીર્ષક દીજિએ : [03]
50. એક રાજા — લડાઈ મેં હારના — શત્રુ કા ભય — ગુફા મેં છિપના — છત પર ચઢને કે લિએ મકડી કા પ્રયત્ન — અનેક બાર ચઢના-ગિરના — અંત મેં સફલતા — રાજા મેં હિમ્મત આના — સાહસ જુટાના — ફિર ચઢાઈ કરના — જીતના — સીખ્ય ।
 51. આપકી પાઠશાળા મેં મનાએ ગએ ગાંધીજયંતી સમારોહ કા અહવાલ પચાસ શબ્દોનું લિખિએ । [03]

અથવા

51. પ્રારૂપ કે આધાર પર પત્ર લિખિએ :

08, રાજધાની સરગાસણ, ગાંધીનગર સે શ્રેય પંડ્યા માનનીય મુખ્યાધ્યાપિકા વાયુ સેના વિદ્યાલય, ગાંધીનગર કે નામ વિદ્યાલય કે પુસ્તક-અધિકોષ મેં સે કક્ષા-દશવીં કી ‘હિન્દી’ પાઠ્યપુસ્તક પ્રાપ્ત કરને કે લિએ પ્રાર્થનાપત્ર લિખતા હૈ ।

- નિમનલિખિત નિબંધો મેં સે કિસી એક વિષય પર 100 શબ્દો મેં નિબંધ લિખિએ : [06]
52. મેરા શૌક : મેરા પ્રિય શોક — ફોટોગ્રાફી — ફોટોગ્રાફી સીખના ઔર ઉસકા અભ્યાસ કરના — શાનદાર અલબમ — શૌક સે લાભ — મેરી ઇચ્છા ।

અથવા

52. અગર બચપન લૌટ આએ : જીવન કી વિભિન અવસ્થાએँ — નિચ્છલ બચપન — કુછ ઇચ્છાએँ — બચપન કી ખુશિયાઁ — બચપન કા લૌટના — અસંભવ ।

અથવા

52. જૂતે કી આત્મકથા : આત્મકથા સુનાને કી ઇચ્છા — જન્મ ઔર દુકાન કે શો-કેસ મેં — જીવનયાત્રા — વર્તમાન જીવન એવં દુર્દીશા — અંતિમ ઇચ્છા ।

ધોરણ-11 અંગ્રેજી (પ્રથમ ભાષા) (006)
વાર્ષિક પરીક્ષા
પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 80

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાણીકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાણીક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	05	09	14	40	12	80
ટકા	06%	11%	18%	50%	15%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્રનું સ્વરૂપ	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	22	16
2.	અતિ ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (VSA)	13	13
3.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	10	20
4.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	01	03
5.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	05	21
6.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	07
	કુલ	52 પ્રશ્નો	80 ગુણ

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમ	વિભાગ	ગુણભાર
1.	Reading Skill	12
2.	Writing Skill	20
3.	Grammar	16
4.	Literature and Supplementary Reading	32
	Total	80

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

ધોરણ-11 અંગ્રેજી (પ્રથમ ભાષા) (006)
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

કુલ ગુણ : 80

Section A Prose

Prose : Comprehension Passage	4(4)
Fill in the Blank (Vocabulary)	4(8)
Prose : Textual Questions	8(4)

Section B (Poetry and Supplementary)

Poetry Comprehension (Stanza)	2(2)
Figures of Speech	2(2)
Poetry : Textual Questions	6(3)
Supplementary : Textual Questions	6(3)

Section C (Grammar)

Rectification of Errors	4(4)
Select the Meaning of the Phrases/Idioms and Rewrite the sentences	2(2)
Punctuate the paragraph (comma, semicolon, colon, full stop, exclamation mark, question mark, apostrophe, quotes, double quotes, hyphen, ellipsis)	2(4)
Direct - Indirect (Paragraph)	3(1)
Do as Directed (Transformation of Sentences)	5(5)

Section D (Reading)

Prose Comprehension (Unseen)	4(4)
Paraphrasing of Poem	4(1)
Data Analysis / Note Making from the Speech	4(1)
Email Writing (Formal / Informal)	4(1)

Section E (Writing)

Report Writing	4(1)
Job Application	5(1)
Essay Writing / Speech Writing	7(1)

BLUE PRINT FOR MODEL QUESTION PAPER FOR ANNUAL EXAM

STANDARD : 11

SUBJECT : English (FL) (006)

TIME : 3 Hours

TOTAL MARKS : 80

NO		KNOWLEDGE												APPLICATION						Higher Order Thinking Skills (HOTS)						TOTAL		
		UNDERSTANDING						ANALYSIS / SYNTHESIS						INFERENCE / EVALUATION														
		O	VSA	SA	LA	EA	O	VSA	SA	LA	EA	O	VSA	SA	LA	EA	O	VSA	SA	LA	EA	O	VSA	SA	EA			
Section A																												
1	Prose : Comprehension Passage						1(1)										2(2)										4(4)	
2	Fill in the Blank (Vocabulary)																2(4)										4(8)	
3	Prose : Textual Questions					2(1)											2(1)										8(4)	
Section B																												
4	Poetry Comprehension (Stanza)					1(1)											1(1)										2(2)	
5	Figures of Speech																1(1)										2(2)	
6	Poetry : Textual Questions																2(1)										6(3)	
7	Supplementary : Textual Questions					2(1)											2(1)										6(3)	
Section C																												
8	Rectification of Errors (Paragraph) (3 errors)																											4(4)
9	Select the Meaning of the phrases/idioms and Rewrite the sentences																1(1)										2(2)	
10	Punctuate the Paragraph (comma, semicolon, colon, full stop, exclamation mark, question mark, apostrophe, quotes, double quotes, hyphen, ellipsis)																1(2)										2(2)	
11	Direct - Indirect (Paragraph)																											3(1)
12	Do as Directed (Transformation of Sentences)																2(2)										5(5)	
Section D																												
13	Prose Comprehension (Unseen)						1(1)									1(1)										1(1)	4(4)	
14	Paraphrasing of Poem																											4(1)
15	Data Analysis / Note Making from the Speech																											4(1)
16	Email Writing (Formal/Informal)																											4(1)
17	Report Writing																											4(1)
18	Job Application																											5(1)
19	Essay Writing / Speech Writing																											7(1)
Total		1(1)	4(2)			1(1)	2(2)	6(3)		6(9)	4(4)	4(2)		7(10)	4(4)	6(3)	11(3)	12(2)	2(2)	2(2)								80(52)
Total		5(3)							9(6)					14(15)														80(52)
																												80(52)

NOTE: (1) Number in the bracket shows total NUMBER of the questions and number outside the bracket shows MARKS of the questions .

(2) * indicates optional marks.

(3) Blue Print may alter if the pattern/number of questions vary.

ધોરણ-11 અંગ્રેજી (પ્રથમ ભાષા) (006)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર

કુલ ગુણ : 80

SECTION : A

- Read the following passage and select the appropriate answer from the options given below.

[04]

"The mummy is in very bad condition because of what Carter did in the 1920s", said Zahir Hawass, secretary general of Egypt's Supreme Council of Antiquities, as he leaned over the body for a long first look. Carter—Howard Carter, that is —was the British archaeologist who in 1922 discovered Tut's tomb after years of futile searching. Its contents, though hastily ransacked in antiquity were surprisingly complete. They remain, the richest royal collection ever found and have become part of the pharaoh's legend. Stunning artefacts in gold, their eternal brilliance meant to guarantee resurrection, caused a sensation at the time of the discovery and still get the most attention. But Tut was also buried with everyday things he would want in the afterlife: board games, a bronze razor, linen undergarments, cases of food and wine.

1. 'A long first look' refers to Hawass's _____.
 - a. intent observation of the mummy.
 - b. sheer emotional attachment with the mummy.
 - c. dismayed look at the mummy.
 - d. first loving glance at the mummy.
2. 'They remain, the richest royal collection.' What does 'they' refer to?
 - a. Tut's brilliance
 - b. Tut's sensation
 - c. Tut's mummy
 - d. Tut's legacy
3. Ancient Egyptians believed in _____.
 - a. no life after death
 - b. mortality of men
 - c. life after death
 - d. life without materialistic possessions
4. Resurrection means _____.
 - a. the act of reassuring
 - b. the act of refining
 - c. the act of resonance
 - d. the act of arising from the dead

- Fill in the blanks choosing the correct words given in the bracket and write the answers only.** [04]

(went, in, heart, her, were, monotonous, said, together)

My grandmother and I 5 good friends. My parents left me with 6 when they 7 to live in the city and were constantly 8. She used to wake me up 9 the morning and get me ready for school. She 10 her morning prayer in a 11 sing song while she bathed and dressed me in the hope that I would listen and get to know it by 12.

- Answer the questions in five to six sentences each.** [08]

13. Describe the mental condition of the voyagers on 4 and 5 January.
14. How are the earth's principal biological systems being depleted?
15. Comment on the attitude shown by Taplow towards Crocker -Harris.
16. Compare and contrast the adventure described in the units 'The Adventure' and 'We're Not Afraid to Die....'.

SECTION : B

- Read the following verse and answer the questions given below.** [02]

And who art thou? said I to the soft-falling shower.

Which, strange to tell, gave me an answer, as here translated:

I am the Poem of Earth, said the voice of the rain.

Eternal I rise impalpable out of the land and the bottomless sea.

17. Who is inquisitive about whom?

18. Where does the rain innate from?

- Select the correct figures of speech from the options given below.** [02]

19. Was it the time I realized that hell and heaven...

(a) Antithesis (b) Oxymoron (c) Litotes (d) Irony

20. The cardboard shows me how it was...

(a) Metonymy (b) Synecdoche (c) Personification (d) Pun

- Answer the questions in five to six sentences each.** [06]

21. Mention the activities of the goldfinch.

22. Describe the helplessness of the father with reference to the poem 'Father to Son'.

23. Comment on the title of the poem 'A Photograph'.

- Answer the questions in five to six sentences each.** [06]

24. The school system often curbs individual talents. Discuss with the reference to 'Albert Einstein at School'.

25. Draw a pen portrait of Mrs. Fitzgerald from the unit 'Mother's Day'.

26. Narrate 'The Tale of Melon City' in your own words.

SECTION : C

- **Rectify the errors in the given passage.**

[04]

Errors	Corrections
A classical Chinese landscape is not mean	(27) _____
to reproduce a actual view, as would a	(28) _____
western figured painting. You may	(29) _____
sees this here.	(30) _____

- **Choose the correct meanings of the phrases/idioms and rewrite the sentences.** [02]

31. The book did not go into a blow-by-blow account of the battle itself. (detailed description, unwanted description, superfluous description)
32. My headache soon cleared as we cleared down the other side of the pass. (moved by, soothed by, ran by)

- **Punctuate the following passage.**

[02]

To become a superpower ____ 33 ____ we need to progress socially, economically and politically ____ 34 ____ The prevalent evils ____ 35 ____ poverty and corruption are the major impediments. Can these be eradicated ____ 36 ____.

37. **Convert the following into indirect speech.**

[03]

Frank: I believe there is a rule that results should only be announced by the headmaster on the last day of term.

Taplow: Yes-but who else pays attention to it-except Mr. Crocker Harris?

Frank: I don't, I admit-but that's no criterion. So you've got to wait until tomorrow to know your fate, have you?

Taplow: Yes, sir.

- **Do as Directed.**

[05]

38. Darchen didn't look so horrible after a good night's sleep. (Add a Question Tag)
39. I made a transition from one world to another. (Begin with A transition...)
40. This was a blow, not totally unexpected. (Make it affirmative)
41. One cannot recall any movement in world history which has gripped the imagination of the entire human race. (Change into simple sentence)
42. Stories play the most important role in China's classical education. (Change into Positive degree)

SECTION : D

- **Read the following passage and answer the questions.**

[04]

The foremost reason for gender-based sex selection that leads to female foeticide in Delhi remains an entrenched belief that sons continue the family name. This is a finding of a household survey on sex determination undertaken by the Delhi-based Centre for Social Research (CSR) on Wednesday. CSR undertook the survey as part of its campaign against female foeticide. According to the survey, the fear and burden of dowry, parting with a share in property and maintaining female chastity were also cited as significant reasons for a male child preference by the Delhi households covered by the survey. The social audit has further revealed that community members in Delhi's posh localities believed that sex selection is practiced by economically backward strata of the society. According to these Delhi residents, the 'educated class' does not subscribe to the ideology of preference of the male child. Yet, the survey points out that there were a large number of selective abortions of the female foetus in these very areas. The audit revealed that respondents were also not aware of the laws governing pre-conception and pre-natal diagnostic techniques or the PCPNDT Act, nor of its implementation.

43. Mention the main cause of female foeticide.
44. State the result of the survey.
45. The passage strongly confirms the mentality of Delhi residents. Is it true or false? Why?
46. What were the respondents not aware of?
47. **Write paraphrase of the following poem.**

[04]

Shall I compare thee to a Summer's day ?
 Thou are more lovely and more temperate.
 Rough winds do shake the darling buds of May,
 And Summer's lease hath all too short a date.
 Sometime too hot the eye of heaven shines,
 And often is his gold complexion dimmed;
 And every fair from fair sometime declines,
 By chance or nature's changing course, untrimmed;
 But thy eternal Summer shall not fade;
 When is eternal lines to time thou grow'st,
 So long as men can breath or eyes can see,
 So long lives this, and this gives life to thee.

48. Read the following speech and prepare notes for the same.

[04]

I'm sorry, but I don't want to be an emperor. That's not my business. I don't want to rule or conquer anyone. I should like to help everyone - if possible - Jew, Gentile - black man - white. We all want to help one another. Human beings are like that. We want to live by each other's happiness - not by each other's misery. We don't want to hate and despise one another. In this world there is room for everyone. And the good earth is rich and can provide for everyone. The way of life can be free and beautiful, but we have lost the way.

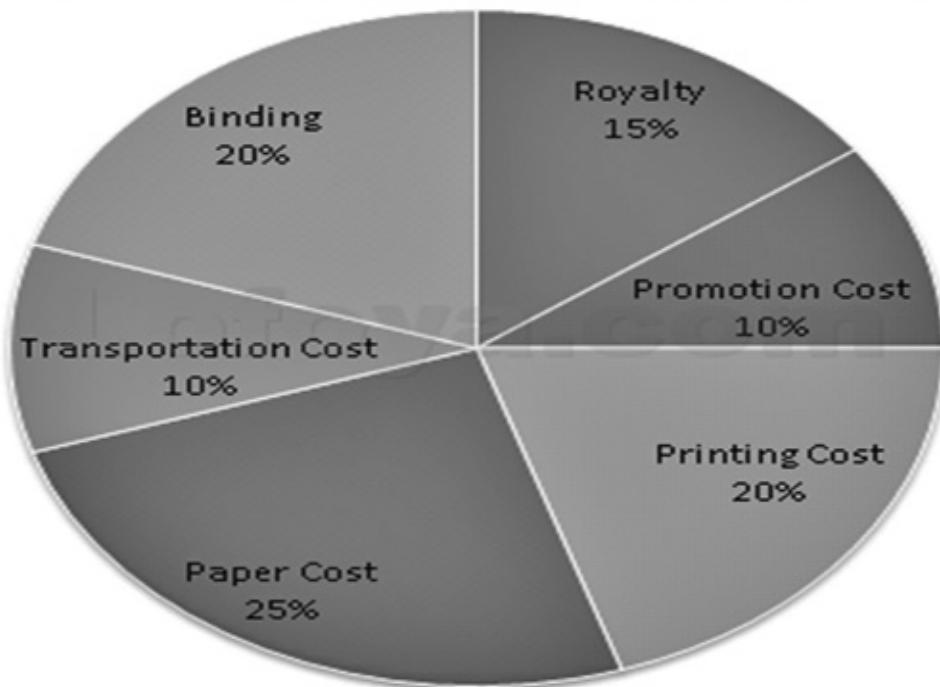
Greed has poisoned men's souls, has barricaded the world with hate, has goose-stepped us into misery and bloodshed. We have developed speed, but we have shut ourselves in. Machinery that gives abundance has left us in want. Our knowledge has made us cynical. Our cleverness, hard and unkind. We think too much and feel too little. More than machinery we need humanity. More than cleverness we need kindness and gentleness. Without these qualities, life will be violent and all will be lost....

The aeroplane and the radio have brought us closer together. The very nature of these inventions cries out for the goodness in men - cries out for universal brotherhood - for the unity of us all. Even now my voice is reaching millions throughout the world - millions of despairing men, women, and little children - victims of a system that makes men torture and imprison innocent people.

OR

48. Study the pie chart given below and interpret it in seven to eight sentences.

Expenditure Incurred in publishing a book

49. Write a letter in a digital form (email) to the Municipal Commissioner requesting him/her to have more dustbins, put in the market places.

[04]

SECTION : E

50. Write a report on Teacher's Day celebration in your school. [04]
51. You are Sohan/Suhani Shastri. Apply for the post of a Cardiologist in a reputed multispeciality hospital. Attach your curriculum vitae along with the application. [05]
52. Write an essay of about 250 words on any one of the following topics. [07]

1. To me freedom means...

[Introduction - meaning of freedom - freedom as a son/daughter in home - as student in school - benefits/disadvantages - your views]

2. Role of Politicians for the Development of a Country

[Introduction - how are the politician today - how should they be - how can they contribute towards the development of a country]

OR

52. International Yoga Day is to be celebrated in your school. You are asked to deliver a speech on the importance of Yoga. Write the speech in about 250 words.
-

ધોરણ-11 અંગ્રેજી (દ્વિતીય ભાષા) (013)

વાર્ષિક પરીક્ષા

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 80

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાણીકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાણીક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	03	25	20	29	03	80
ટકા	04%	31%	25%	36%	04%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનો પ્રકાર	પ્રશ્નનોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	16	16
2.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	25	25
3.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	03	06
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	03	09
5.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	05	24
	કુલ	52 પ્રશ્નો	80 ગુણ

વિભાગદીઠ ગુણભાર

ક્રમ	વિભાગનું નામ	ગુણભાર
1.	Reading Comprehension	
	(1) Main Text (Prose)	14
	(2) Main Text (Poem)	03
	(3) Supplementary Reader	04
	(4) Unseen Reading	04
2.	Vocabulary	
	(1) Main Text	03
	(2) Supplementary Reading	03
3.	Function / Grammar	25
4.	Writing	
	(1) Supplementary Reader (Summary)	04
	(2) Paragraph Writing (Guided)	06
	(3) Speech Writing (Guided)	05
	(4) Information Transfer	04
	(4) E-mail Writing or Report Writing (Either is asked)	05
	Total	80

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

ધોરણ-11 અંગ્રેજી (દ્વિતીય ભાષા) (013)
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું

કુલ ગુણ : 80

SECTION : A (Objective – 16 marks)

- Tick mark True or False against the following statements : [03]
- Find and write the nearest meaning : [03]
- Select the most appropriate language function given in the bracket and write against the sentence : [03]
- Select the most appropriate response : (M.C.Q.) [04]
- Select the most appropriate question to get the underlined word / phrase as answer: (M.C.Q.) [03]

SECTION : B (Reading comprehension - 14 marks)

- Read the extract and answer the questions : [08]
- Fill in the blanks with the appropriate words given in the brackets : [03]
- Write a short note focusing on the questions : [03]

SECTION : C (Reading comprehension 15 marks)

- Read the following passages and answer the questions given below it : [04]
- Summary writing. [04]
- Read the news clipping and answer the questions : [04]
- Read the stanza and answer the questions : [03]

SECTION : D (Functions : 15 Marks)

- Transformation [04]
- Reported speech [03]
- Complete the sentence using the functions given in the brackets : [03]
- Synthesis [02]
- Editing [03]

SECTION : E (Writing : 20 Marks)

- Information transfer [04]
- Paragraph writing [06]
- Speech writing [05]
- Email writing or Report writing (Either is asked) [05]

BLUE PRINT FOR SAMPLE QUESTION PAPER FOR FINAL EXAM

SUBJECT: English (S1)

TIME : 3 Hours **TOTAL MARKS : 80**

NOTE: (1) Number in the bracket shows total NUMBER of the questions and number outside the bracket shows MARKS of the questions . (2) * indicates optional marks.
(3) This Blue Print is for this sample question paper. Blue Print may be changed for other question paper.

ધોરણ-11 અંગ્રેજી (દ્વિતીય ભાષા) (013)
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર

કુલ ગુણ : 80

SECTION : A

- Tick mark True or False against the following statements : (03)
 1. Chipako Movement was started to plant more trees.
 2. Pia's parents had sent the monkey back to South America.
 3. Test of food is largely due to its smell.
- Find and write the nearest meaning : (03)
 4. Wrestle : fight – rush – race - skip
 5. Pioneer : important - prejudice - proclaim - beginner
 6. Ancient : innovative - very old-pure - new
- Select the most appropriate language function given in the bracket and write against the sentence : (03)
(Expressing choice, Showing purpose, Expressing suggestion)
 7. Mehul had better learn English.
 8. She would rather go by walking than travelling by a car.
 9. Heena visited a mall with a view to buying some sundry things.
- Select the most appropriate response : (04)
 10. Rutvij : Why didn't you join medical college ?
Jayesh : _____ . (Expressing condition in past)
(A) If I had got admission in government college, I would have joined it
(B) I didn't like to study in the medical field.
(C) I didn't get good result so I couldn't get admission.
(D) My father has forced me not to do it.
 11. Anjana : _____ . (Describing habitual action in past)
Shruti : Wow ! Can you teach me ?
(A) I played chess very well.
(B) Do you like to play chess ?
(C) I used to play chess when I was in school.
(D) In my school days I was given an award for chess game.
 12. Jagu : How do you go to your office ?
Urvashi : _____ . (Expressing alternative choice)
(A) I would rather go by bus
(B) I would like to go by car
(C) I would like to go either by bus or by bike
(D) I prefer to go by bus

13. Rutu : Why should we get minimum hardcopies ?
 Parth : _____ (Showing purpose)
 (A) We should get minimum hardcopies because it costs minimum.
 (B) In order to save papers, we should get minimum hardcopies
 (C) We have a few papers, so we should get minimum hardcopies
 (D) We should get minimum hardcopies as we don't need them.
- **Select the most appropriate question to get the underlined word / phrase as answer:** (03)
14. Bill Gates was a genius for writers, technocrats and animators.
 (A) For whom was Bill Gates a genius ?
 (B) What kind of personality had Bill Gates ?
 (C) Who was a genius ?
 (D) What did writers, technocrats and animators think about Bill Gates ?
15. Mr. Sharma's appreciation is due to his mastery in applying creative ideas in CLT.
 (A) How was Mr Sharma appreciated ?
 (B) Who appreciated Mr Sharma ?
 (C) What did Mr Sharma apply in CLT ?
 (D) Why do teachers appreciate Mr Sharma ?
16. Nowadays every knows how one can download a mobile app.
 (A) What does everyone know ?
 (B) How can we download a mobile app. ?
 (C) What is required nowadays ?
 (D) Who knows to download a mobile app ?

SECTION : B

- **Read the extract and answer the questions :** (08)
 "Behind that tree," said Father Brown, pointing, "are two strong policemen and the greatest detective alive. How did they come here, do you ask? I brought them, of course ! How did I do it? Why, I'll tell you if you like ! Lord bless you, we have to know twenty such things when we work among the criminal classes ! Well, I wasn't sure you were a thief.
17. Who were behind that tree ?
 18. When did they know twenty such things ?
 A Physical disease disturbs the emotions and weakens the senses which may result in physical problems. They lead to dietary problems, strain the heart and nerves and weaken the physical body. In the modern developed world, our problems are mainly psychological. We have sufficient food, clothing's and shelter which prevent us from getting most physical disease.
19. How does physical disease affect us ?
 20. Which basic need do we get in present time ? How do they help us ?

He studied in his mother tongue, Gujarati, and later joined Nirma University, Ahmedabad for his BE in computer engineering. He went on to complete his post-graduation (industrial design) from IIT-Mumbai, which earned him a job with Microsoft in Hyderabad and a president's award from APJ Abdul Kalam.

He said, "From my engineering in computer science to my masters I worked on varied fields like interaction design, robotics, computer graphics, HCI, AI, information graphics, embedded systems, social computing,..... and list goes on."

21. From where did Pranav earn his graduation degree ?
22. On which fields did Pranav work ?

Mary Kom is a leading woman boxer of India. She is one of the pioneers of women's boxing in India. As a sports person she has achieved a huge success. Mangte Chungneijang Mary Kom was born on 1st March 1983 in a small village of Kangathei in the northeastern state of Manipur. As a child, Mary, along with her two younger sisters and a brother, worked in paddy fields, did household works, and went to school. She was not very good at studies, but she could run fast, she could also throw a javelin to a considerable long distance. And above all she could punch hard.

23. As a child Mary was a struggler. How ?
24. At what was she good at in spite of her poor academic performance ?
25. **Write a short note focusing on the questions :**

(03)

Arunima – exceptionally brave

- How did she lose her left leg ?
- Where did she get medical treatment ?
- Who inspired her to scale up Mt. Everest ?
- Who trained Arunima ? How ?
- How did she become a world record holder ?

OR

Drip irrigation – The best type of irrigation

- What is drip irrigation ?
 - How is water applied to the plant ?
 - How does it work ?
 - Which are the benefits of it ?
 - What is the main problem of this type of irrigation ?
 - Why is drip irrigation better than other irrigation types ?
- **Fill in the blanks with the appropriate words given in the brackets :**

(prudence, inkling, robbers,)

When Kavya was going to her college, some 26 came to her. They gave her 27 of their intension. She had full of 28 so she tried to be away from them but she had no option but taken them on.

SECTION : C

- Read the following passages and answer the questions given below it : (04)**

Advertisements are very much a part of our commercial world. Business has to sell their wares. So they make use of add to this effect. Advertisements bring the shop window to your door, induce you to visit the shop and to see through and feel the products which help to make your own life a little more cheerful in a developing country like India. Cleverly done up ads can help to shake people out of their inertia. For example, They can induce the farmer to take to more modern methods of agriculture and improve the general standard of life.

Questions :

- Why do the businessmen need advertisement ?
- How do the ads trap the people ?
- 'An advertisement affects a common man'-Do you believe so ? Why ?
- How can cleverly done up ads help developing country ?
- Read the following passage and write its summary. Suggest a suitable title to it : (04)**

At night Pahom went to bed. He had a terrible dream. He saw the fearful faces laughing at him in the dream. He wake up and saw that it was almost morning. He got up early and went to hillock outside the village. The chief and the others Baskers also went there. The sun was about to rise. Pahom was now ready to start. The Basker chief put his cap at the starting point and Pahom started his walk from that spot. He had taken some food and water with him. He had also taken a spade to mark the land. In the beginning he walked fast. But he was not satisfied with his speed and he soon began to run. He made mark with spade at every turn. It was almost noon and he felt hungry and thirsty. He ate little food and drank some water. Though he was tired he did not stop to rest. 'Let me cover some more land' he said to himself.

- Read the news clipping and answer the questions : (04)**

ROADS FROM PLASTIC WASTE

New Delhi, April, 29

The Delhi government will sign a Memorandum of Understanding (MoU) with a private company to build plastic roads in the city. The government decided this following a presentation by a plastic waste management company, which has built 40 km of plastic roads in Bangalore. The Project would be a joint venture between the Delhi government and the company.

Once new roads come up, the city would look clean without littered plastic. K K Poly Blend, a polymer blend made of plastic bags, PET bottles and thin film grade plastics, will be used for making a compound used for modifying bitumen.

"This blend is the cheapest bitumen modifier and is the best binding agent for bitumen", said officials. The Central Road Research Institute and the Centre for Transportation Engineering, Bangalore, have certified it.

Units manufacturing the blend don't pollute and can be safely set up in the Capital. Recycled plastic bottles, bags will be used for surfacing roads. This would rid the city of plastic waste and make roads durable.

Questions :

34. Which MoU will be signed by the Delhi government ?
35. How will the MoU benefit Delhi ?
36. How is K.K. Poly Blend made ?
37. Why will it be suitable to manufacture the blend for making road in Delhi ?

- **Read the stanza and answer the questions :** (03)

Well, ego might be pleased enough,
But zealous athletes play so rough,
They do not ever, in their dealings
Consider one another's feelings.

I'm glad that when my struggle begins
Twixt prudence and ego, prudence wins.

38. Which quality of athlete's nature is given in this stanza ?
39. Why does the poet consider himself 'wise' ?
40. What will happen at the end when struggle begins between prudence and ego ?

SECTION : D

- **Do as directed :** (04)

41. Mr White and his son were playing chess in their living room. They were expecting a guest. When he came, Mr White welcomed him. Then he offered him a drink.

Start like this : Chess was_____.

42. The robots obey their master. They do not question his order. The master gives rewards to his robots. He never disappoints them.

Start like this : The robots obeyed_____.

43. **Render the following dialogue into Indirect speech:** (03)

"How do you find new text books ? Are they difficult ?," said Sheela

"No, only the book of Biology is difficult," said Meena.

"What do you think about the book of English." Said Sheela

- **Complete the sentence using the functions given in the brackets :** (03)

44. Very few cities _____ (comparing)

45. If she had reached in time _____. (expressing condition in the past)

46. In spite of his smartness _____. (Indicating contrast)

47. Combine the following sentences to make a meaningful sentence : (02)

The Himalayas is the mountain range. It is very wide. It is in the north of India.

48. Rewrite the paragraph correcting the errors : (03)

Ajay and Vijay are plan to go to Mt. Abu next week. They will go there in a car. They ask all there friends to accompany them.

SECTION : E

49. Study the following table and write in about 80 words to describe it : (04)

Member	Income	Expense	Saving
Manoj	6000	5370	630
Komal	4500	4000	500
Jayesh	3100	3100	000
Roma	2000	1900	100

50. Write a paragraph in about 150 words using the key words : (06)

A sports person you admire

(Points : his childhood – parents – education – struggle – first success – contribution in sports – achievements – awards – contribution to nation)

OR

Global Warming

(Points : causes: industries, vehicles etc. – effects – remedy : steps taken by government, duties of common men)

51. You need to address the village people during your N.S.S. camp on Conservation of water. Prepare a speech in about 100 words. (05)

(Points : wastage of water, shortage of rain, less water resources, recharging of wells, constructing of check dams, drip irrigation, growing more and more trees)

52. Dhyey writes an email in about 100 words to amazing.com for replacing mini projector. It is defective and not as described. (05)

OR

Write a report on “The Cleanliness Campaign” in your school in about 100 words.

(Points : your participation - arrangement your school begins – encouragement of teachers – your suggestions – your contribution – awareness among people)

ધોરણ-11 ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા) (001) વાર્ષિક પરીક્ષા પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 80

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાણીઓ, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાણીક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક ક્રોશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	24	18	08	10	20	80
ટકા	30%	22.5%	10%	12.5%	25%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્રનું સ્વરૂપ	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	24	16
2.	અતિ ઢૂંકજવાબી પ્રશ્નો (VSA)	24	24
3.	ઢૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA)	06	12
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	02	08
5.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	03	20
	કુલ	59 પ્રશ્નો	80 ગુણ

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર

	વિભાગ	ગુણભાર
1.	વિભાગ-A	16
2.	વિભાગ-B	16
3.	વિભાગ-C	18
4.	વિભાગ-D	10
5.	વિભાગ-E	20
	કુલ	80

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

ધોરણ-11 ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા) (001) વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 80

વિભાગ - A (પદ્ધ આધારિત)

- નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (પ્રશ્ન નં. 1 થી 2) [02]
- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો. (પ્રશ્ન નં. 3 થી 6) [04]
(એક વાક્યમાં ઉત્તરના ચાર પ્રશ્નો પૂછાશે. પ્રત્યેક ઉત્તરદીઠ એક ગુણ રહેશે.)
- નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર આપો. (પ્રશ્ન નં. 7 થી 9) [06]
(ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તરના ત્રણ પ્રશ્નો પૂછાશે, જેમાં એક પ્રશ્નમાં વિકલ્પ આપવાનો રહેશે. પ્રશ્નદીઠ બે ગુણ રહેશે.)
- સંવિસ્તર ઉત્તર લખો. (પ્રશ્ન નં. 10) [04]
(આશરે 100 શબ્દોમાં એક પ્રશ્નનો ઉત્તર લખવાનો રહેશે. જેમાં વિકલ્પ આપવાનો રહેશે.

વિભાગ - B (ગદ્ધ આધારિત)

- નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો. (પ્રશ્ન નં. 11 થી 12) [02]
- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો. (પ્રશ્ન નં. 13 થી 16) [04]
(એક વાક્યમાં ઉત્તરના ચાર પ્રશ્નો પૂછાશે. પ્રત્યેક ઉત્તરદીઠ એક ગુણ રહેશે.)
- નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર આપો. (પ્રશ્ન નં. 17 થી 19) [06]
(ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તરના ત્રણ પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં એક પ્રશ્નમાં વિકલ્પ આપવાનો રહેશે.)
(પ્રશ્નદીઠ બે ગુણ રહેશે.)
- સંવિસ્તર ઉત્તર લખો. (પ્રશ્ન નં. 20) [04]
(આશરે 100 શબ્દોમાં એક પ્રશ્નનો ઉત્તર લખવાનો રહેશે, જેમાં વિકલ્પ આપવાનો રહેશે, જે ચાર ગુણનો રહેશે.

વિભાગ - C (વ્યાકરણ આધારિત)

- નીચેના વાક્યોમાં વિરામચિહ્નોનો ઉપયોગ કરી વાક્ય ફરી લખો. (પ્રશ્ન નં. 21 થી 22) [02]
- કૌંસમાં દર્શાવ્યા મુજબ વાક્યરૂપાંતર કરો. (પ્રશ્ન નં. 23 થી 24) [02]
(વાક્યમાં માંગ્યા પ્રમાણે રૂપાંતર કરો.)
- કૌંસમાં દર્શાવ્યા મુજબ વાક્ય પરિવર્તન કરો. (પ્રશ્ન નં. 25 થી 26) [02]

- નીચેના વાક્યમાં પ્રત્યયો ખોટા વપરાયા હોય તો સુધારીને લખો. (પ્રશ્ન નં. 27) [01]
- નીચે આપેલ રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો. (પ્રશ્ન નં. 28) [01]
- નીચે ‘અ’ વિભાગમાં આપેલા શબ્દના સમાનાર્�ી શબ્દો ‘બ’ વિભાગમાંથી શોધીને લખો. (પ્રશ્ન નં. 29 થી 30) [01]
- નીચેના શબ્દોના વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો લખો. (પ્રશ્ન નં. 31 થી 32) [01]
- નીચે આપેલ શબ્દો માટે યોગ્ય શબ્દસમૂહ લખો. (પ્રશ્ન નં. 33 થી 34) [01]
- નીચેના તળપદા શબ્દોના શિષ્ટરૂપ આપો. (પ્રશ્ન નં. 35 થી 36) [01]
- નીચેના વાક્યોમાંથી સંયોજક શોધીને લખો. (પ્રશ્ન નં. 37 થી 38) [01]
- નીચે આપેલ વાક્યોમાં કઈ વિભાગિત વપરાઈ તે જણાવો. (પ્રશ્ન નં. 39 થી 40) [01]
- નીચે આપેલ શબ્દોની જોડણી સુધારીને ફરી લખો. (પ્રશ્ન નં. 41 થી 42) [01]
- નીચે આપેલા અનેકાર્થી શબ્દોનો અર્થભેદ લખો. (પ્રશ્ન નં. 43 થી 44) [01]
- નીચેના શબ્દોના અર્થ આપો. (પ્રશ્ન નં. 45 થી 46) [02]

વિભાગ - D (અર્થગ્રહણ)

- પદ્ધાર્થગ્રહણ (પ્રશ્ન નં. 47 થી 51) [05]
(આપેલ કાવ્યમાંથી પાંચ પ્રશ્નો પૂછાશે. પ્રત્યેક ઉત્તરદીઠ એક ગુણ રહેશે.)
- ગદ્ધાર્થગ્રહણ (પ્રશ્ન નં. 52 થી 56) [05]
(આપેલ ગદ્ધાર્થમાંથી પાંચ પ્રશ્નો પૂછાશે, પ્રત્યેક ઉત્તરદીઠ એક ગુણ રહેશે.)

વિભાગ - E (લેખનસર્જતા)

- નિબંધલેખન [10]
- 57. (કોઈપણ એક વિષય પર આપેલા મુદ્દા પરથી નિબંધ લખવાનો રહેશે. (ત્રણ નિબંધ આપવાના રહેશે, જેમાંથી એક લખવાનો રહેશે.)
- અહેવાલલેખન [05]
- 58. (આપેલ વિષય પર આશરે 100 (એકસો) શબ્દોમાં અહેવાલ લખવાનો રહેશે.)
- વિચાર-વિસ્તાર [05]
- 59. આશરે 100 (એકસો) શબ્દોમાં વિચાર-વિસ્તાર લખવાનો રહેશે.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

BLUEPRINT વાર્ષિક પરીક્ષા

ધોરણ : 11 વિષય : ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા)

કુલ ગુણ : 80

સમય : 3 કલાક

નંબર	વિભાગ	જ્ઞાન (Knowledge)	સમજ (Understanding)						ઉપયોગ (Application)						ઉચ્ચ વૈગાહિક ક્રોશલ્ય (Higher Order Thinking Skill)						કુલ	
			અભ્યાસ			અભ્યાસ			અભ્યાસ			અભ્યાસ			અભ્યાસ			અભ્યાસ				
			OBJ	VSA	SA	LA	EA	OBJ	VSA	SA	LA	EA	OBJ	VSA	SA	LA	EA	OBJ	VSA	SA	LA	EA
•	નિલાગ-A પદ્ધતિ																					
1.	દેખાવથી પ્રશ્નનો	2(2)																				2(2)
2.	અભિનિતુંદૂ પ્રશ્નનો		4(4)																			4(4)
3.	દેખાવ પ્રશ્નનો																					6(3)
4.	લાટાળા પ્રશ્નનો																					4(1)
•	નિલાગ-B ગદ્ય																					
5.	દેખાવથી પ્રશ્નનો	2(2)																				2(2)
6.	અભિનિતુંદૂ પ્રશ્નનો		4(4)																			4(4)
7.	દેખાવ પ્રશ્નનો																					6(3)
8.	લાટાળા પ્રશ્નનો																					4(1)
•	નિલાગ-C વાર્તારચૂણી																					12(20)
9.	દેખાવથી પ્રશ્નનો	12(20)																				6(6)
10.	અભિનિતુંદૂ પ્રશ્નનો																					10(10)
•	નિલાગ-D અર્થાંગુ																					10(10)
11.	પ્રદૂર્ઘ અને ગવધારુંછુ																					10(10)
•	નિલાગ-E લેખાનસ્ક્રિપ્ટ																					10(10)
12.	નિલાગ-F લાટાળા																					10(10)
13.	અભેવાલ/વિચારવિસ્તાર																					10(10)
	Sub-Total	16(24)	8(8)																			80(59)
	Total		24(32)																			20(3)
																						80(59)

નોંધ : 1. દીક્ષાસ્થી અદરનો અંક પ્રશ્નની સંખ્યા દર્શાવે છે તથા દીક્ષાસ્થી અહારનો અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

2. * ફિલ્ડ્ડી વિસ્તારે પ્રશ્નની વિકલ્પ દર્શાવે છે.

3. આ જ્યુટ્રિન નમૂનારૂપ છે, એના આધારે અપેક્ષા પ્રશ્નપત્ર તૈયાર કરવામાં આવેલ છે.

4. અન્ય નવા પ્રશ્નપત્ર માટે પ્રશ્નશીખર ફાળેલ ગુજરાતની મધ્યાદ્યમી અંગે જ્યુટ્રિન હોઈ શકે.

ધોરણ-11 ગુજરાતી (પ્રથમ ભાષા) (001) વાર્ષિક પરીક્ષા

समय : 3 क्लाक

નમૂળાનું પ્રશ્નપત્ર

કુલ ગુણ : 80

સૂચનાઓ : (1) પ્રત્યેક પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
 (2) પ્રશ્નમાં આંતરિક વિકલ્પ છે.
 (3) જમાણી બાજુના અંક ગુણભાર દર્શાવે છે.
 (4) લેખન સજ્જતા, ભાષાશુદ્ધિ અને લખાણની મૌલિકતાને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવશે.

વિભાગ - A (પદ આધારિત)

- નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો : (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) [02]
 1. ચાંદલિયો કયાં ઊજ્યો છે ?

(A) આભમાં (B) ખેતરમાં (C) વનમાં (D) ધર્તીમાં
 2. ‘દૃષ્ટા’ના કવિનું નામ લખો.

(A) શામળ (B) અખો (C) ભોજો (D) ધીરો
 - નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો : (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ) [04]
 3. મોટા થયા પછી કવિને કઈ વાતનું દુઃખ છે ?
 4. અંતે કોણ નાવિકના મનનું સમાધાન કરે છે ?
 5. ફળીનાં જાડવાં ક્યાં જવાની વાતો કરે છે ?
 6. વધુસ્તંભ પર કોને જડી દેવામાં આવ્યા છે ?
 - નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં જવાબ લખો : (પ્રત્યેકના 2 ગુણ) [06]
 7. મૃત્યુની ઠેસ વિશે ગઝલકાર શું વિચારે છે ?
 8. વાઇરસું આંચળમાં મુખ નાખે છે ત્યારે શું થાય છે ?
 9. બાળપણમાં કવિ મિત્રો સાથે શું શું કરતા હતા ?

अथवा

9. કાવ હાર-જીત કાન ગણાવ છે ?

 - નીચે આપેલા પ્રશ્નોના સવિસ્તાર જવાબ લખો : (ગમે તે એક) [04]

10. ‘ચક્રવાકમિથુન’ ખંડકાવ્યનો અંત જણાવો.

અથવા

10. અશોકનું પાત્રાલેખન કરો.

વિભાગ - B (ગદ્ય આધારિત)

- નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો : [02]
11. 'જીભ' ગદ્યનો પ્રકાર જણાવો.
(A) નવલિકા (B) નિબંધ (C) હાસ્યનિબંધ (D) લલિત નિબંધ
 12. 'જમાના પ્રમાણે' નવલિકાના લેખકનું નામ જણાવો.
(A) મધુરાય (B) વસુબેન ભંડ (C) મહેશ યાણ્ણિક (D) મેધાણી
- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં જવાબ આપો : (પ્રત્યેકનો એક ગુણ) [04]
13. સંસ્થા ચલાવવા તૈયાર વિદ્યાર્થીઓએ અંતે શું કર્યું ?
 14. રમણિકલાલનો વ્યવસાય શો હતો ?
 15. જીને અધિકાર માટે શી શરત મૂકી છે ?
 16. આપણામાં કેવી મનોવૃત્તિ દઢ થઈ ગઈ છે ?
- નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર આપો : (પ્રત્યેકના બે ગુણ) [06]
17. બાપુલાલે નટના કર્તવ્ય અંગે જયશંકરને શું કહ્યું ?
 18. શાળાની ભીત કેવી થઈ ગઈ છે ? શાથી ?
 19. ભૈરવકાકા કોણ હતા ? તેમની શી વિશેષતા હતી ?

અથવા

19. 'સ્નેહ અને વિરહ' અલી ડેસાને ક્યારે સમજાયા ?
- નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર સવિસ્તર લખો : (આશરે 100 શબ્દોમાં) [04]
20. 'રેફરન્સ બુક' લઘુકથામાંથી પ્રગટતું 'બા'નું રેખાચિત્ર વર્ણવો.

અથવા

20. 'બૂરાઈના દ્વાર પરથી' લોકકથાના આધારે ઝમકુ અને જમનનું દામ્પત્યજીવન આલેખો.

વિભાગ - C (વ્યાકરણ આધારિત)

- નીચેના વાક્યોમાં વિરામચિહ્નોનો ઉપયોગ કરી વાક્ય ફરી લખો : [02]
21. લાંબા છે જ્યાં ઇન પ્રિય સખી રાત્રિયે દીર્ઘ તેવી
 22. અરે ભૂંડા ખોપરીને તો ટાઢી રાખીએ
- કોંસમાં દર્શાવ્યા મુજબ વાક્ય રૂપાંતર કરો : [02]
23. નિરુંજ હૈયાફાટ રડ્યો. (ભાવે વાક્ય બનાવો.)
 24. પાણી તો હવે દીકરીનું મોંકું જોઈને જ પીવાશે. (કર્તરિ વાક્ય બનાવો.)

- કોસમાં દર્શાવ્યા મુજબ વાક્ય પરિવર્તન કરો : [02]
- 25. અમે કાલે અમદાવાદ આવવાના છીએ. (નિષેધ વાક્ય બનાવો.)
- 26. વરસાદ પડે તો ન્હાવાની ભજી આવે. (ઉદ્ગાર વાક્ય બનાવો.)
- નીચેના વાક્યમાં પ્રત્યયો ખોટા વપરાયા હોય તો સુધારીને લખો : [01]
- 27. જીવનમાં અંત આવતાં સુધી ચાલે છે.
- નીચે આપેલ રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો : [01]
- 28. ગળોગળ આવી જવું.
- નીચે ‘અ’ વિભાગમાં આપેલા શબ્દના સમાનાર્થી શબ્દો ‘બ’ વિભાગમાંથી શોધીને લખો : [01]

વિભાગ ‘અ’	વિભાગ ‘બ’
29. આળિયો	દેવકીનંદન, શ્યામસુંદર
30. શ્રીકૃષ્ણ	સમીર, અનિલ ગોખલો, તારું

- નીચેના શબ્દોના વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો લખો. [01]
- 31. નિરક્ષર
- 32. રાજ
- નીચે આપેલા શબ્દો માટે યોગ્ય શબ્દસમૂહ લખો : [01]
- 33. કાછિયો
- 34. સોમરસ
- નીચેના તળપદા શબ્દોના શિષ્ટરૂપ આપો : [01]
- 35. ડંડલી
- 36. ઘર્ઝાય
- નીચેનાં વાક્યોમાંથી સંયોજક શોધીને લખો : [01]
- 37. જ્યારે ગુસ્સો આવે ત્યારે મૌન રહેવું.
- 38. ધૂળીની આ પાવનકથા મેં સાંભળી હતી પણ એને મળ્યો ન હતો.
- નીચે આપેલ વાક્યોમાં કઈ વિભક્તિ વપરાઈ છે તે જણાવો : [01]
- 39. રમેશ અગાશી ઉપરથી નીચે ઉતર્યો.
- 40. મહેશ ચાપુથી શાક સમારે છે.
- નીચે આપેલ શબ્દોની જોડણી સુધારીને ફરી લખો : [01]
- 41. નીમણુક
- 42. રીશેષ

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

- નીચે આપેલા અનેકાર્થી શબ્દોનો અર્થભેદ લખો : [01]

43. પુર-પૂર

44. પાણી-પાણિ

- નીચે આપેલા શબ્દોના અર્થ આપો : [02]

45. આભરણ

46. દયિત

વિભાગ – D (અર્થગ્રહણ)

- નીચેનું કાવ્ય વાંચી તેની નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : [05]

માધવ, વળતા આજ્યો હો !

એકવાર પ્રભુ ખબર અમારી લેતા જાજ્યો હો !

રાજમુગુટ પહેરો કે મોટા કરો ધનુષ ટંકાર,

મોરપિછ્ય ધરી જમના કંઠે વેણુ વાજ્યો હો !

અમને રૂપ હૃદય એક વસિયું ગમાર કહો તો સહીશું,

માખણ ચોરી, નાચણ પગલે નેણ લગાજ્યો હો !

રોકી કોણ શકે તમને પ્રભુ, રાખી પ્રાણ પરાણે

જોશું, વાટ અમારા વાવડ કદી પૂછાજ્યો હો !

— મકરનં દવે

પ્રશ્નો :

47. આ કાવ્યમાં ‘માધવ’ કોનું નામ છે ?

48. ‘ખબર અમારી લેતા જાજ્યો ?’ એવું કોણ કહે છે ?

49. કૃષ્ણએ માથે શું ધારણ કર્યું છે ?

50. ગોપી કેવી રીતે નયન લગાવવાની વાત કરે છે ?

51. આ કાવ્યને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

- નીચેનો ગદ્યખંડ વાંચી તેની નીચે પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો : [05]

બારડોલીમાં આજે હું એક નવી સ્થિતિ જોઉં છું, અગાઉના દિવસો મને યાદ છે. તે કાળે આવી સભાઓમાં પુરુષો જેટલી બહેનો પણ આવતી. હવે તમે પુરુષો એકલા જ સભામાં આવો છો, તમે કહેવાતા મોટાઓનું જોઈને મલાજો શીખતા દેખાઓ છો, પણ હું કહું છું કે જો આપણી બહેનો, માતાઓ, સ્ત્રીઓ આપણી સાથે નહીં હોય તો આપણે આગળ ચાલી શકવાના નથી, કાલ સવારે જતીઓ આવશે આપણી ચીજો, વાસણો, ઢોર-ઢાંખર લઈ જવા જર્ખીદારો આવશે. જો આપણે બહેનોને આ લડતથી વાકેફાર નહીં રાખી હોય, તેમને આપણી જોડે જ તૈયાર નહીં કરી હોય, આ લડતમાં પુરુષોના જેટલો જ રસ લેતી નહીં કરી હોય તો તે વખતે તેઓ શું કરશે ?

પ્રશ્નો :

52. બારડોલીમાં આજે કેવી સ્થિતિ છે ?
53. એ સમયે સભાઓમાં પુરુષોની જેમ કોણ આવતું હતું ?
54. સભામાં કોણ નહીં આવે તો સાથે નહીં ચાલી શકાય ?
55. જપ્તીદારો શું શું લઈ જશે ?
56. ગાધબંડને યોગ્ય શરીરક આપો.

વિભાગ - E (લેખનસર્જજતા)

- નીચે આપેલા ત્રણ વિષયમાંથી કોઈપણ એક વિષય પર 200 શબ્દોમાં નિબંધલેખન કરો : [10]

57. દીકરો-દીકરી એક સમાન :

દીકરાનું સમાજમાં સ્થાન – દીકરીનું સમાજમાં સ્થાન – દીકરાનું સ્થાન – દીકરી માટેની માન્યતાઓ – ઉદસીનતા – ઉપસંહાર

અથવા

57. વિજ્ઞાન – વરદાન કે અભિશાપ :

પ્રસ્તાવના – વિજ્ઞાનની શોધો – ફાયદા-ગેરફાયદા – વિજ્ઞાનનો અતિરેક – સમાપન

અથવા

57. ઋતુરાજ વસંત :

પૂર્વભૂમિકા – કુદરતનું ઋતુચક-પરિવર્તનો – વસંતનો વૈભવ – આનંદોત્સવ – પ્રકૃતિનો બદલાવ – સમાપન.

- નીચે આપેલા વિષય ઉપર આશરે 100 (એકસો) શબ્દોમાં અહેવાલલેખન કરો : [05]

58. તમારી શાળામાં યોજાયેલ વૃક્ષારોપણ કાર્યક્રમ.

- નીચે આપેલી પંક્તિઓનો આશરે 100 (એકસો) શબ્દોમાં વિચાર-વિસ્તાર કરો. [05]

59. ‘હા પસ્તાવો, વિપુલ ઝરણું સ્વર્ગથી ઊતર્યું છે,
પાપી તેમાં ઝૂબકી દઈ પુણ્યશાળી બને છે.’

ધોરણ-11 ગુજરાતી (દ્વિતીય ભાષા) (008) વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 80

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાણીઓ, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાણીક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક ક્રોશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	24	14	12	10	20	80
ટકા	30%	17.5%	15%	12.50%	25%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્રનું સ્વરૂપ	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	23	16
2.	અતિ ઢૂંકજવાબી પ્રશ્નો (VSA)	17	17
3.	ઢૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA)	07	14
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	05	23
5.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	10
	કુલ	53 પ્રશ્નો	80 ગુણ

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર

	વિભાગ	ગુણભાર
1.	વિભાગ-A	16
2.	વિભાગ-B	16
3.	વિભાગ-C	18
4.	વિભાગ-D	10
5.	વિભાગ-E	20
	કુલ	80

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

ધોરણ-11 ગુજરાતી (દ્વિતીય ભાષા) (008)

વાર્ષિક પરીક્ષા

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 80

વિભાગ - A (પદ્ધ આધારિત)

- નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો : (પ્રશ્ન નં. 1 થી 2) [02]
- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો : [04]
(એક વાક્યના ઉત્તરવાળા ચાર પ્રશ્નો પૂછાશે.) (પ્રશ્ન નં. 3 થી 6)
- નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર આપો : (પ્રશ્ન નં. 7 થી 9) [06]
(ત્રણ-ચાર વાક્યના ઉત્તરના ત્રણ પ્રશ્નો પૂછાશે, જેમાં એક પ્રશ્નમાં વિકલ્પ આપવાનો રહેશે.)
- સવિસ્તર ઉત્તર લખો : (પ્રશ્ન નં. 10) [04]
(આશરે 100 શબ્દોમાં એક પ્રશ્નનો ઉત્તર લખવાનો રહેશે. જેમાં વિકલ્પ આપવાનો રહેશે.)

વિભાગ - B (ગદ્ય આધારિત)

- નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો : (પ્રશ્ન નં. 11 થી 12) [02]
- નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો : (પ્રશ્ન નં. 13 થી 16) [04]
(એક વાક્યના ઉત્તરવાળા ચાર પ્રશ્નો પૂછાશે.)
- નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર આપો : (પ્રશ્ન નં. 17 થી 19) [06]
(ત્રણ-ચાર વાક્યના ઉત્તરવાળા ત્રણ પ્રશ્નો પૂછાશે. જેમાં એક પ્રશ્નમાં વિકલ્પ આપવાનો રહેશે.)
- સવિસ્તર ઉત્તર લખો : (પ્રશ્ન નં. 20) [04]
(આશરે 100 શબ્દોમાં એક પ્રશ્નનો ઉત્તર લખવાનો રહેશે, જેમાં વિકલ્પ આપવાનો રહેશે.)

વિભાગ - C (વ્યાકરણ આધારિત)

- નીચે આપેલાં વાક્યો ભાષાની દણ્ઠિએ સુધારીને ફરીથી લખો : (પ્રશ્ન નં. 21 થી 22) [02]
અથવા
- નીચે આપેલાં વાક્યોમાંથી પ્રત્યય શોધીને લખો : (પ્રશ્ન નં. 21 થી 22) [02]
- નીચે આપેલી કહેવત પાંચ-સાત લીટીમાં અર્થપૂર્ણ રીતે સમજાવો : (પ્રશ્ન નં. 23) [02]
- નીચે આપેલ રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો : (પ્રશ્ન નં. 24 થી 25) [02]
- નીચે આપેલ વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો : (પ્રશ્ન નં. 26 થી 28) [03]

- નીચે 'અ' વિભાગમાં આપેલા શબ્દોના સમાનાર્�ી શબ્દો 'બ' વિભાગમાંથી શોધીને લખો.
(પ્રશ્ન નં. 29 થી 32) [02]
- નીચેના શબ્દોના વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો લખો : (પ્રશ્ન નં. 33 થી 34) [01]
- નીચે આપેલ તળપદા શબ્દોનું શિષ્ટરૂપ લખો : (પ્રશ્ન નં. 35 થી 36) [01]
- નીચેના શબ્દોની જોડણી સુધારી ફરીથી લખો : (પ્રશ્ન નં. 37 થી 38) [01]
- નીચેના શબ્દોની સંવિ છૂટી પાડો : (પ્રશ્ન નં. 39 થી 40) [01]
- નીચેના શબ્દોનો સમાસ ઓળખાવો. (પ્રશ્ન નં. 41 થી 42) [01]
- નીચેના શબ્દોના અર્થ આપો. (પ્રશ્ન નં. 43 થી 44) [02]

વિભાગ - D (અર્થગ્રહણ)

- પદાર્થગ્રહણ (પ્રશ્ન નં. 45 થી 49) [05]
(આપેલ કાવ્ય વાંચી પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપવાના રહેશે. પ્રત્યેક ઉત્તરદીઠ એક ગુણ રહેશે.)
- સંક્ષેપીકરણ : (પ્રશ્ન નં. 50) [05]
(આપેલ ગદખંડ વાંચી ત્રીજ ભાગનું સંક્ષેપીકરણ કરવાનું રહેશે.)

વિભાગ - E (લેખનસત્ત્વતા)

- નિબંધલેખન (પ્રશ્ન નં. 51) [10]
(આશારે 200 શબ્દોમાં આપેલા મુદ્રા પરથી નિબંધ લખવાનો રહેશે.)
(ત્રણમાંથી કોઈપણ એક વિષય પર નિબંધ લખવાનો રહેશે.)
- પત્રલેખન (પ્રશ્ન નં. 52) [05]
આપેલ વિષય પર આશારે 70 થી 80 શબ્દોમાં પત્ર લખવાનો રહેશે.
- વિચાર-વિસ્તાર (પ્રશ્ન નં. 53) [05]
આશારે 100 (એકસો) શબ્દોમાં વિચાર-વિસ્તાર લખવાનો રહેશે.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

BLUEPRINT વાર્ષિક પરીક્ષા

ધોરણ : 11 વિષય : ગુજરાતી (દ્વિભાગ)

કુલ ગુણ : 80

સમય : 3 કલાક

નંબર	વિભાગ	જ્ઞાન (Knowledge)	સમજ (Understanding)						ઉપયોગ (Application)						ઉચ્ચ વૈગાહિક ક્રોશલ્ય (Higher Order Thinking Skill)						કુલ		
			OBJ	VSA	SA	LA	EA	OBJ	VSA	SA	LA	EA	OBJ	VSA	SA	LA	EA	OBJ	VSA	SA	LA	EA	
•	નિલાગ-A પદ્ધતિ		1	1	2	4	8	1	1	2	4	8	1	1	2	4	8	1	1	2	4	8	2(2)
1.	ટૃપુલશી પ્રશ્નાનો	2(2)																					4(4)
2.	અર્થિંગ્ઝ પ્રશ્નાનો	4(4)																					6(3)
3.	ટૂંકી પ્રશ્નાનો																						4(1)
4.	લાણા પ્રશ્નાનો																						2(2)
•	નિલાગ-B ગાંધી																						2(2)
5.	ટૃપુલશી પ્રશ્નાનો	2(2)																					4(1)
6.	અર્થિંગ્ઝ પ્રશ્નાનો	4(4)																					6(3)
7.	ટૂંકી પ્રશ્નાનો																						4(1)
8.	લાણા પ્રશ્નાનો																						2(2)
•	નિલાગ-C વાર્તા																						4(1)*
9.	ટૃપુલશી પ્રશ્નાનો	12(19)																					12(19)
10.	અર્થિંગ્ઝ પ્રશ્નાનો																						4(4)
11.	ટૂંકી પ્રશ્નાનો																						2(1)
•	નિલાગ-D પક્ષસમીક્ષા																						5(5)
12.	અર્થાત્ક્રષણ																						5(1)
13.	સંક્ષેપીક્રષણ																						5(1)
•	નિલાગ-E વૈભાગસરળતા																						10(1)*
14.	નિખલદેખાન																						5(5)
15.	બાલદેખાન																						5(1)
16.	નિયાગવિસ્તાર																						5(1)
Sub Total		16(23)	8(8)															2(2)	12(6)			5(1)	10(2)
Total			24(31)															14(8)	12(5)			10(6)	20(3)
																							80(53)

નોંધ :

- કોષણી અંદરનો અંક પ્રશ્નોની સંખ્યા દર્શાવે છે તથા કોષણી બધારનો અંક પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવે છે.

2. * (કુટુંબ વિકલ્પનાં) એ પ્રશ્નમાં વિકલ્પનાં દર્શાવે છે.

3. આ જ્યુનિટ નમૂનારૂપ છે, જોના આધુનિક અપેક્ષા પ્રશ્નપત્ર તૌચામાં આવેલ છે.

4. અન્ય નવા પ્રશ્નપત્ર માટે પ્રકાશનાર ફળાદેલ ગુજરાતી માયારીના અદાન જ્યુનિટ હોઈ શકે.

ધોરણ-11 ગુજરાતી (દ્વિતીય ભાષા) (008) વાર્ષિક પરીક્ષા

समय : 3 क्लाक

ନମ୍ବନାନୁ ପରିଚୟ

કુલ ગુણ : 80

સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પાંચ વિભાગ A, B, C, D, E છે.
 (2) બધા જ વિભાગના પ્રશ્ન ફરજિયાત છે.
 (3) પ્રશ્નમાં આંતરિક વિકલ્પ છે.
 (4) જમણી બાજુના અંક ગુઝાભાર દર્શાવે છે.
 (5) લેખનસજ્જતા, ભાષાશુદ્ધિ અને લખાણની મૌલિકતાને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવશે.

વિભાગ - A (પદ્ય આધારિત)

- નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો : [02]
 - ‘રસ્તા વસ્તંતના’ કાવ્યનો સાહિત્યપ્રકાર જણાવો :

(A) લોકગીત (B) ઉર્મિકાવ્ય (C) ગઝલ (D) ભક્તિગીત
 - ‘સહવાસ’ ઉર્મિકાવ્યના કવિનું નામ જણાવો :

(A) અશ્વિની પાનસે (B) રાજેન્દ્ર શાહ (C) હરિહર ભટ્ટ (D) પ્રેમાનંદ
 - નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર આપો : [04]
 - ‘જાગને જાદવા’ કાવ્યમાં કવિએ જમુનાના તીરે શ્રીકૃષ્ણની કઈ લીલાની વાત કરી છે ?
 - પત્નીને અપાતા સુદામાના જ્ઞાનબોધમાં કઈ વિચારધારા જણાઈ આવે છે ?
 - ઇશ્વરને ભવ્ય મંદિર કેવું લાગે છે ?
 - કવિની ધીરજ ક્યારે ખૂટી જાય છે ?
 - નીચેના પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યમાં ઉત્તર લખો : [06]
 - ‘ભવિષ્યવેતા’ કાવ્યમાં ભાગ્યશાળી માટે ક્યા ચિહ્નનોની વાત કરી છે ? તે શું ભવિષ્ય બતાવે છે ?
 - ‘મારું ઘર’ કાવ્યના અંતે કવિએ કઈ ઇચ્�ા વક્ત કરી છે ?
 - ઇશ્વર કેવા કેવા સ્વરૂપે અને ક્યાં ક્યાં રહેલો છે ?
 - અથવા
 - 9. પિતાજીની ક્ષમાદાણ વિશે પુત્ર શું કહે છે ?
 - નીચે આપેલા પ્રશ્નનો આશરે 100 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો : [04]
 - 10. ‘ગવતરી’ લોકગીતનું કથાવસ્તુ તમારા શબ્દોમાં વર્ણવો.
 - અથવા
 - 10. ‘વિસામો’ કાવ્યના શીર્ષકની યથાર્થતા ચર્ચો.

વિભાગ – B (ગદ્ય આધ્યારિત)

અથવા

19. પરદેશ જતાં કલામની કૂડક શી રીતે દૂર થઈ ?
● નીચેના પ્રશ્નોના ઉત્તર સવિસ્તર લખો. [04]

20. ‘કેટલી જમીન જોઈએ ?’ નવલિકાનો હાઈ સમજાવો.

અથવા

- 20.** ‘ખરી મા’ શીર્ષકની યથાર્થતા ચર્ચો.

विभाग - C (व्याकुरण आधारित)

- નીચે આપેલા વાક્યો ભાષાની દર્શિએ સુધારીને ફરીથી લખો : [02]
21. એક અલંગ નામનું બંદર છે.
22. તમે અમારે ઘરે સહકૃતુંબ સાથે આવજો.

અથવા

- નીચે આપેલા વાક્યોમાંથી પ્રત્યુથ શોધીને લખો :
21. પુસ્તકની હાજરીમાં પોતાની જત સાથે વાતો કરવા લાગે છે
22. માણસનો જીવ લાલચું, લોભી અને સ્વાથી હોય છે.

- નીચે આપેલ કહેવત પાંચ-સાત લીટીમાં અર્થપૂર્ણ રીતે સમજાવો : [02]

23. ઉજજડ ગામમાં એરંડો પ્રધાન

 - નીચે આપેલ રૂઢિપ્રયોગનો અર્થ આપી વાક્યમાં પ્રયોગ કરો : [02]

24. આંખ ઠરવી

25. કળ વળવી

 - નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો : [03]

26. આ ‘સહેજ વહેલાં આવ્યાં હોત, મા !’ ઉક્તિ કોણ બોલે છે ?

(A) કર્શી (B) દુર્યોધન (C) શ્રીકૃષ્ણ (D) અર્જુન

27. નીચે આપેલ શબ્દોમાંથી સાચી જોડણી લખો.

(A) શુદ્ધભા (B) શૂસ્થભા (C) શુશ્રૂભા (D) શુસુશા

28. નીચે આપેલ શબ્દોમાંથી સાચી જોડણી લાખો.

(A) કિર્તી (B) કીર્તિ (C) કિરતી (D) કીર્તિ

 - નીચે ‘અ’ વિભાગમાં આપેલા શબ્દના સમાનાર્થી શબ્દ ‘બ’ વિભાગમાંથી શોધીને લખો. [02]

વિભાગ ‘અ’	વિભાગ ‘બ’
29. અસંખ્ય	ઈરાદો, મનસૂબો
30. સ્નેહ	નજર, દેખિ
31. સંકલ્પ	અનંત, અગણિત
32. દગ	પ્રેમ, વહાલ

 - નીચેના શબ્દોના વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો લખો : [01]

33. શક્તિ

34. યશ

 - નીચે આપેલા તળપદા શબ્દોનું શિષ્ટરૂપ આપો : [01]

35. ફડક

36. ખાટવું

 - નીચેના શબ્દોની જોડણી સુધારી ફરીથી લખો : [01]

37. અનીમીશ

38. પ્રતીસ્પદિ

 - નીચેના શબ્દોની સંધિ છૂટી પાડો : [01]

39. રામાયણ

40. ગંગોધ

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

- નીચેના શબ્દોનો સમાસ ઓળખાવો :

[01]

41. ગર્ભશ્રીમંત

42. ચાતુર્મસ

- નીચેના શબ્દોના અર્થ આપો :

[02]

43. ટીપણું

44. સીમંત

વિભાગ – D અર્થગ્રહણ

- નીચે આપેલ કાવ્યને વાંચીને આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ લખો : (પ્રત્યેકનો 1 ગુણ છે)

[05]

ધોમ ધ્યાની વેળા :

ધરા ઉપર લઈ ઠેક, રુદ્રની તાઙડવ નર્તન બેલા.

હમું બમ્મ – નાઢ ધૂમે વાયરા

વેગ વધાર્યો જોમે,

ફરકે એના ધૂલિ ઉપરણા

અગાધ ખૂલ્લા વ્યોમે.

ઉપરની એવી અગન લગી તે લગન મહી રે ઘેલા.

દિગન્તની કાંચિ જળહળતી

કરીએ કરીએ જવાળા,

આજ મહીંથી એના તાતા,

છૂટે તેજના ભાલા.

ફટક્યા રંગ, વિવશ તે એક મહી છે ભેળા.

– રાજેન્દ્ર શાહ

પ્રશ્નો :

45. કાવ્યમાં કઈ વેળાની કવિએ વાત કરી છે ?

46. ઉનાળાના બપોરમાં કવિએ કોનું રૂપ નિહાળું છે ?

47. કેવા નાઢ વાયરા ધૂમે છે ?

48. ઉરની અંદર શું લાગ્યું છે ?

49. કાવ્યને યોગ્ય શીર્ષક આપો.

- આપેલા ગદ્યભંડને વાંચી ત્રીજા ભાગનું સંક્ષેપીકરણ કરો.

[05]

આપણું જીવન જુદાજુદા પ્રકારના અનેક ભયથી ભરેલું છે. બાધ ભયો તો છે જ. તે સાથે કામ, કોધ વગેરે આંતરિક ભયો પણ ખરા. તેથી મનમાં જરા પણ ભય ન હોય તેવી વૃત્તિ કેળવવી પૂરેપૂરી શક્ય નથી. તે જ બધા ભયોથી સંપૂર્ણ મુક્તિ પામી શકે છે કે જેણે આત્માને ઓળખી લીધો હોય કે જેને આત્માનું જ્ઞાન થયું હોય. ભય વિનાની સ્થિતિ એટલે જરાપણ મૂર્ખિત નહિ એવી સ્થિતિની પરાકાણા. એવી સ્થિતિને પ્રાપ્ત કરવા માટે નિશ્ચયની અત્યંત જરૂર છે તે માટેના પ્રયત્નો હંમેશાં વધારવાથી પણ ભયવૃત્તિને ઓછી કરી શકાય છે. અતે એ ન ભૂલવું જોઈએ કે જેટલા ભયો છે તેમના મૂળમાં આપણો દેહ જ છે. દેહ પ્રત્યેની મમતા આસક્તિ દૂર થાય તો ભયરહિત અવસ્થાને સહેજ પ્રાપ્ત કરી શકાય છે.

વિભાગ - E (લેખનસર્જણતા)

- નીચે આપેલા વિષયોમાંથી કોઈપણ એક વિષય ઉપર આપેલા મુદ્દાઓને આધારે આશરે 200 શબ્દોમાં નિબંધ લખો : [10]

51. પ્રવાસનું જીવનઘડતરમાં સ્થાન :

પ્રસ્તાવના – પ્રવાસના વિવિધ ફાયદા – પ્રત્યક્ષ જ્ઞાન – સૌંદર્ય દસ્તિનો વિકાસ – સામૂહિક જીવનનો અનુભવ – સાહસિક વૃત્તિનો વિકાસ – ઉપસંહાર

અથવા

51. પુસ્તકો : આપણા મિત્રો

પ્રસ્તાવના – શાળામાંથી પ્રેરણા – સારાં પુસ્તકોનો ફાળો – લાભ-ગેરલાભ – ટી.વી.-મોબાઇલની અસર – ઉપસંહાર

અથવા

51. શાળાજીવનનાં મારાં સંસ્કરણો

પ્રસ્તાવના – મારી શાળા – પ્રાથમિક શિક્ષણ – બાળદોસ્તો – માધ્યમિક શાળાનું શિસ્તબદ્ધ શિક્ષણ – શિક્ષકોની યાદી – ઉચ્ચતર માધ્યમિક વિભાગની યાદ – શાળાની પ્રવૃત્તિઓ – ઉપસંહાર

● પત્રલેખન

[05]

52. તમારી શાળામાં પુસ્તક પ્રદર્શન યોજવાનું છે તેનું આમંત્રણ આપતો પત્ર તમારા મિત્રને લખો.

● નીચે આપેલી પંક્તિનો આશરે 100 (એકસો) શબ્દોમાં વિચાર-વિસ્તાર કરો : [05]

53. રેલાઈ આવતી છોને બધી ખારાશ પૃથ્વીની,
સિધુના ઉરમાંથી તો ઊઠશે અમી વાદળી.

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

કક્ષા-11 હિન્દી (002) (પ્રથમ ભાષા)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 ઘંટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રાસૂપ

પૂર્ણાંક : 80

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાશ્નિકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાશ્નિક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાઈ/ઉદેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	16	10	24	16	14	80
ટકા	20%	12.5%	30%	20%	17.5%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નનોનું સ્વરૂપ	પ્રશ્નનોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો (O)	16	16
2.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (VSA)	06	06
3.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	04	08
4.	ટૂંક જવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	05	20
5.	લાંબા પ્રશ્નો (LA-II)	04	20
6.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	10
	કુલ	36 પ્રશ્નો	80 ગુણ

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર

ક્રમ	વિભાગ	ભારાંક
1.	ગદ્ય વિભાગ	25
2.	પદ્ય વિભાગ	25
3.	વ્યાકરણ	16
4.	લેખન	14
	કુલ	80

વ્યાકરણ પ્રમાણે ગુણભાર

ક્રમ	વિષયવસ્તુ	પૂર્ણાંક
1.	પર્યાયવાચી શબ્દ	02
2.	વિરોધી શબ્દ	02
3.	તત્ત્વમ રૂપ	02
4.	સંધિ-વિચ્છેદ	02
5.	શબ્દસમૂહ કે લિએ એક શબ્દ	02
6.	કહાવત	02
7.	મુહાવરા	04
	કુલ	16

કક્ષા-11 હિન્દી (002) (પ્રથમ ભાષા)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 ઘણ્ટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણકા : 80

વિભાગ - A ગદ્ય વિભાગ

- વસ્તુનિષ્ઠ (હેતુલક્ષી) પ્રશ્નોનું ઉત્તર દીજાએ : 1, 2, 3 [03]
- એક-એક વાક્ય મેં ઉત્તર દીજાએ : 4, 5 [02]
- દો-તીન વાક્યોનું ઉત્તર દીજાએ : 6 [02]
- દસ-બારહ પંક્તિયોનું ઉત્તર દીજાએ : 7 અથવા 7, 8 અથવા 8 [10]
- ગદ્યાંશ કી સસંદર્ભ વ્યાખ્યા દીજાએ : 9, 10 [08]

વિભાગ - B પદ્ય વિભાગ

- વસ્તુનિષ્ઠ (હેતુલક્ષી) પ્રશ્નોનું ઉત્તર દીજાએ : 11, 12, 13 [03]
- એક-એક વાક્ય મેં ઉત્તર દીજાએ : 14, 15 [02]
- દો-તીન વાક્યોનું ઉત્તર દીજાએ : 16 [02]
- દસ-બારહ પંક્તિયોનું ઉત્તર દીજાએ : 17 અથવા 17, 18 અથવા 18 [10]
- પદ્યાંશ કી સસંદર્ભ વ્યાખ્યા દીજાએ : 19, 20 [08]

વિભાગ - C વ્યાકરણ વિભાગ

- પર્યાયવાચી શબ્દ લિખાએ : 21, 22 [02]
- વિરોધી શબ્દ લિખાએ : 23, 24 [02]
- તત્સમ રૂપ લિખાએ : 25, 26 [02]
- સંધિ-વિચ્છેદ કીજાએ : 27, 28 [02]
- શબ્દસમૂહ કે લિએ એક શબ્દ લિખાએ : 29, 30 [02]
- કહાવત કા અર્થ લિખાએ : 31, 32 [02]
- મુહાવરે કા અર્થ લિખકર વાક્ય-પ્રયોગ કીજાએ : 33, 34 [04]

વિભાગ - D લેખન વિભાગ

- નિબંધલેખન લગભગ 300 શબ્દોનું પૂછ્યાએ : 35 અથવા 35 અથવા 35 [10]
- વિચાર-વિસ્તાર કીજાએ : 36 અથવા 36 [04]

BLUEPRINT वार्षिक परीक्षा

विषय : हिन्दी (प्रथम भाषा) कक्षा : 11

कलं गण : 80 समय : 3 घंटे

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

વિગત	જ્ઞાન (Knowledge)				જ્ઞાન (Understanding)				ઉપયોગ (Application)				સંપોજન/વિશેષજ્ઞાન (Synthesis/Analysis)				અનુમાન/જ્ઞાનકાર (Inferential/Evaluative)				કુલ		
	OBJ 1 Mark	VSA 1 Mark	SA-II 2 Marks	LA-I 4 Marks	LA-II 5 Marks	OBJ 1 Mark	VSA 1 Mark	SA-II 2 Marks	LA-I 4 Marks	OBJ 1 Mark	VSA 1 Mark	SA-II 2 Marks	LA-I 4 Marks	OBJ 1 Mark	VSA 1 Mark	SA-II 2 Marks	LA-I 4 Marks	OBJ 1 Mark	VSA 1 Mark	SA-II 2 Marks	LA-I 4 Marks		
ગદ્ય	3(3)	1(1)				1(1)	2(1)							10(2)*				8(2)					25(10)
પદ્ધતિ	3(3)	1(1)				1(1)	2(1)							10(2)*				8(2)					25(10)
ચ્યાકરણ	8(8)					2(2)	2(2)							4(2)									16(14)
લેખન																						4(1)	
																						10(1)*	
																						14(2)	
Sub. Total	14(14)	2(2)				2(2)	4(4)	4(2)						4(2)				20(4)					4(1)
Total	16(16)				10(8)				24(6)				16(4)				24(6)				14(2)		80(36)

- નોંધ:**

 - કીસની અંડરની એક મહિની સંખ્યા દર્શાવે છે તથા કીસની અધારનો એક પુષ્ટના ગુણ દર્શાવે છે.
 - * (કુદ્દી વિધન)ને પ્રશ્નમાં વિકલ્પ દર્શાવે છે.
 - આ લ્યુબિન્ટ નમૂનાનું છે, જેના આધારે અપેલ પ્રશ્નપત્ર તેથી કરવામાં આવેલ છે.
 - અન્ય નવા પ્રશ્નપત્ર માટે પ્રકરણથી ફળ વેલ ગુણભારની મધ્યદિયમાં અલગ લ્યુબિન્ટ બોઈ શકે.

કક્ષા-11 હિન્દી (002) (પ્રથમ ભાષા)

વાર્ષિક પરીક્ષા

નમૂને કા પ્રશ્નપત્ર

સમય : 3 ઘણ્ટે

પૂર્ણક : 80

- સૂચના :
- (1) ઇસ પ્રશ્નપત્ર મેં કુલ ચાર વિભાગ હુંએ ।
 - (2) સખી પ્રશ્ન અનિવાર્ય હુંએ ।
 - (3) સખી પ્રશ્નોને કે ઉત્તર કરું જરૂરાયા હુંએ ।

વિભાગ - A

- નિમનલિખિત પ્રશ્નોને ઉત્તર દીજાએ : [03]

 1. 'ગલતા લોહા' પાઠ કિસ સાહિત્યિક વિદ્યા મેં લિખા ગયા હૈ ?

(ક) કહાની	(ख) નિબંધ	(ગ) સંસ્મરણ
-----------	-----------	-------------
 2. વંશીધર કિસ વિભાગ કે દરોગા કે પદ પર પ્રતિષ્ઠિત હુએ ?

(ક) પુલિસ	(ख) મહસૂલ	(ગ) નમક
-----------	-----------	---------
 3. મોહન કે ગુરુજી કા ક્યા નામ થા ?

(ક) અશોકસિંહ	(ख) ત્રિલોકસિંહ	(ગ) સન્તોષસિંહ
--------------	-----------------	----------------

- નિમનલિખિત પ્રશ્નોને ઉત્તર એક-એક વાક્ય મેં લિખાએ : [02]

 4. રજા કે પસંદીદા ફેન્ચ કલાકાર કૌન થે ?
 5. મિયાં નસીરુદ્દીન કિસલિએ મશહૂર થે ?

- નિમનલિખિત પ્રશ્નોને ઉત્તર દો-તીન વાક્યોને લિખાએ : [02]

 6. ભારત કી ચર્ચા નેહરૂજી કબ ઔર કિસસે કરતે થે ?

- નિમનલિખિત પ્રશ્નોને ઉત્તર દસ-બારહ પંક્તિયોને લિખાએ : [10]

 7. રજા કો જલીલસાહબ જૈસે લોગોની સહારા ન મિલા હોતા, ક્યા તબ ભી વે એક જાને માને ચિત્રકાર હોતે ? તર્કસહિત સમજાઇએ ।

અથવા

7. 'નમક કા દરોગા' પાઠ કે શીર્ષક કી સાર્થકતા સમજાઇએ ।
8. સત્યજિત રાય ફિલ્મ કો એક કલા-માધ્યમ કે રૂપ મેં દેખતે હુંએ, વ્યાવસાયિક-માધ્યમ કે રૂપ મેં નહીં । પાઠ કે આધાર પર યાં કહાં તક ઉચિત હૈ ? સ્પષ્ટ કીજાએ ।

અથવા

8. સ્પીટિ કે લોગ જીવનયાપન કે લિએ કિન કઠિનાઇયોની સામના કરતે હુંએ ?
- નિમનલિખિત ગદ્યાંશોની સંસંદર્ભ વ્યાખ્યા કીજાએ : [08]
9. 'યાં કી પ્રજા ને આપકી જિદ કા ફલ યાં દેખ લિયા । ઉસને દેખ લિયા કી આપકી જિદ ને ઇસ દેશ કે પ્રજા કો પીડિત કિયા, આપકો ભી ઉસને કમ પીડા ન દી, યાં તક કી આપ સ્વયં ઉસકા શિકાર હુએ ।'
10. તુમ્હારે ચિત્રોનું રંગ હૈ, લેકિન રચના નહીં હૈ । તુમ્હેં માલૂમ હોના ચાહિએ કી ચિત્ર ઇમારત કી હી તરહ બનાયા જાતા હૈ – આધાર, નોંબ, દીવારોં, બીમ, છત; ઔર તબ જાકર વહ ટિકતા હૈ ।

विभाग - B

अथवा

17. 'वे आँखे' कविता में किसान की पीड़ा के लिए किसे जिम्मेदार बताया गया है ?
18. कवि ने चंपा की किन विशेषताओं का उल्लेख किया है ?

अथवा

18. कबीर ने बाह्याद्भरों की अपेक्षा स्वयं (आत्म) को पहचानने के लिए प्रेरणा दी है। समझाइए

- निम्नलिखित पद्यांशों की संसदर्भ व्याख्या कीजिए : [08]
 19. अंसुवन जल सर्चि-सर्चि, प्रेम बेलि बोयी ।
अब त बेलि फैलि गई, आणंद-फल होयी ॥
 20. पिछले सुख की स्मृति आँखों में
क्षणभर एक चमक है लाती,
तुरत शून्य में गड़ वह चितवन
तीखी नोक सदूश बन जाती ।

विभाग - C

- निम्नलिखित शब्दों के पर्यायवाची शब्द लिखिए : [02]
21. दरख़त
22. जलधि
 - निम्नलिखित शब्दों के विरोधी शब्द लिखिए : [02]
23. ईमानदार
24. कृतज्ञ

- નિર્મલિખિત શબ્દોં કે તત્ત્વમ રૂપ લિખિએ : [02]
- 25. કાઠ
- 26. આँખ
- નિર્મલિખિત શબ્દોં કા સંધિ-વિચ્છેદ કીખિએ : [02]
- 27. પરમાત્મા
- 28. રાકેશ
- નિર્મલિખિત શબ્દસમૂહ કે લિએ એક શબ્દ લિખિએ : [02]
- 29. અધિક બોલનેવાલા
- 30. કમ ખર્ચ કરનેવાલા
- નિર્મલિખિત કહાવતોં કા અર્થ લિખિએ : [02]
- 31. ઊંઠ કે મુહું મેં જીરા ।
- 32. ચાર દિન કી ચાંદની, ફિર અંધેરી રાત ।
- નિર્મલિખિત મુહાવરોં કા અર્થ લિખકર વાક્યપ્રયોગ કીજિએ : [04]
- 33. અવાક રહ જાના ।
- 34. ગદગદ હોના ।

વિભાગ - D

- નિર્મલિખિત વિષય પર લગભગ 300 શબ્દોં મેં નિબંધ લિખિએ : [10]
 - 35. ઘાયલ સૈનિક કી આત્મકથા
 - અથવા
 - ચાંદની રાત મેં નૌકા વિહાર
 - અથવા
 - જનસંખ્યા-વૃદ્ધિ – એક સમસ્યા
 - નિર્મલિખિત કા વિચાર-વિસ્તાર કીજિએ : [04]
 - 36. આવશ્યકતા આવિષ્કાર કી જનની હૈ ।
 - અથવા
 - માનવ સેવા હી પ્રભુ સેવા હૈ ।
-

કક્ષા-11 હિન્દી (009) (દ્વિતીય ભાષા) વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 ઘંટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણકા : 80

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાણીઓ, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાણીક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાઈ/ઉદ્દેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	12	20	22	10	16	80
ટકા	15%	25%	28%	12%	20%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્રનું સ્વરૂપ	પ્રશ્નોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	16	16
2.	અતિ ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (VSA)	12	12
3.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA)	06	12
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA)	08	32
5.	નિબંધ પ્રકારના પ્રશ્નો (EA)	01	08
	કુલ	43 પ્રશ્નો	80 ગુણ

વિભાગ પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમ	વિભાગનું નામ	ગુણભાર
1.	પદ્ધતિ	25
2.	ગદ્ય	25
3.	વ્યાકરણ	14
4.	લેખનકાર્ય	16
	કુલ	80

કક્ષા-11 હિન્દી (009) (દ્વિતીય ભાષા)
વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3.00 ઘણ્ટે

પ્રશ્નપત્ર કા પ્રારૂપ

પૂર્ણાક : 80

વિભાગ : A (પદ્ય)

	અંક	કુલ અંક
● બહુ વિકલ્પવાળે ચાર પ્રશ્ન પૂછિએ ।	04	25
● એક વાક્ય મેં ઉત્તર હો, એસે તીન પ્રશ્ન પૂછિએ ।	03	
● દો-તીન વાક્યોં મેં ઉત્તર હો, એસે તીન પ્રશ્ન પૂછિએ ।	06	
● પાઁચ-છ: વાક્યોં મેં ઉત્તર હો, એસે તીન પ્રશ્ન પૂછિએ । એક વિકલ્પ દીજિએ ।	12	

વિભાગ : B (ગદ્ય)

	અંક	કુલ અંક
● બહુ વિકલ્પવાળે ચાર પ્રશ્ન પૂછિએ ।	04	25
● એક વાક્ય મેં ઉત્તર હો, એસે તીન પ્રશ્ન પૂછિએ ।	03	
● દો-તીન વાક્યોં મેં ઉત્તર હો, એસે તીન પ્રશ્ન પૂછિએ ।	06	
● પાઁચ-છ: વાક્યોં મેં ઉત્તર હો, એસે તીન પ્રશ્ન પૂછિએ । એક વિકલ્પ દીજિએ ।	12	

વિભાગ : C (વ્યાકરણ)

	અંક	કુલ અંક
● સમાનાર્�ી શબ્દ - દો પૂછિએ ।	02	14
● વિલોમ શબ્દ - દો પૂછિએ ।	02	
● પ્રત્યય શબ્દ - દો પૂછિએ ।	02	
● ઉપસર્ગ શબ્દ - દો પૂછિએ ।	02	
● માનક શબ્દ - દો પૂછિએ ।	02	
● મુહાવરેં - દો પૂછિએ ।	02	
● કહાવત - દો પૂછિએ ।	02	

વિભાગ : D (લેખન કાર્ય)

	અંક	કુલ અંક
● પાઠ્યપુસ્તક મેં દિએ હુએ પત્ર-નમૂના કે અનુસાર કોઈ એક પત્ર પૂછિએ ।	04	16
● કિસી એક વિષય પર 250 શબ્દોં કા નિબંધ પૂછિએ, ઉસકે વિકલ્પ મેં દો અતિરિક્ત નિબંધ દીજિએ ।	08	
● એક પદ્યાંશ કા ભાવાર્થ સ્પષ્ટ કરને કે લિએ પૂછિએ એવં ઉસકા એક વિકલ્પ ભી દીજિએ ।	04	

BLUEPRINT

ଶରୀର : ୧୧ : ପାତାଳିକା : ୫୦୦

૦૮૧

સમય : 3.00 કલાક

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

3

कक्षा-11 हिन्दी (009) (द्वितीय भाषा) (विज्ञान प्रवाह) वार्षिक परीक्षा

समय : 3 घंटे

प्रश्नपत्र का प्रारूप

पूर्णिक : 80

विभाग : A (पद्म)

अथवा

- 12.** लिंकन अपने पुत्र को कैसा बनाना चाहते थे ?
13. अच्छा जीवन किसे कहते हैं ?

વિભાગ : B (ગદ્ય)

- નિમન્લિખિત પ્રશ્નોં કે ઉત્તર દિએ ગએ વિકલ્પો મેં સે સહી વિકલ્પ ચુનકર ઉત્તર દીજાએ । [04]

14. હૃદય કી ચોટ કિસસે ઠીક હોતી હૈ ?
(A) દવાઈ સે (B) સ્મૃતિ સે (C) વિસ્મૃતિ સે (D) વરદાન સે
15. પંચલાઇટ કિરને રૂપયેં મેં ખરીદા ગયા ?
(A) પાઁચ કોડી (B) દો કોડી (C) સાત કોડી (D) સૌ કોડી
16. અજન્તા કી ગુફાઓં કે ચિત્ર કિસ કાલ કે હૈ ?
(A) ગુપ્તકાલ (B) રીતિકાલ (C) મુગલકાલ (D) આદિકાલ
17. અપમાન ઔર તિરસ્કાર હોને પર મન સે ભર જાતા હૈ ।

- નિમન્લિખિત પ્રશ્નોં કે ઉત્તર એક-એક વાક્ય મેં દીજાએ । [03]

18. હિન્દુત્વ કે નામ પર કિસને અનર્થ કિયા ?

19. જાટ સ્ત્રી-પુરુષોં ને કૌન-સે નારે લગાએ ?

20. અજન્તા કી ગુફાએँ કહાઁ હૈ ?

- નિમન્લિખિત પ્રશ્નોં કે ઉત્તર દો-તીન વાક્યોં મેં દીજાએ । [06]

21. સ્કૂલવાલોં ને જગતૂ કી માઁ કો ક્યોં નિકાલા ?

22. પૌધા કબ નિકલ આયા ?

23. કલ્પના-શક્તિ મેં કિનકોં પરખને કી કસૌટી હૈ ?

- નિમન્લિખિત પ્રશ્નોં કે ઉત્તર પાઁચ-છ વાક્યોં મેં દીજાએ । [12]

24. લેખક કો બાર-બાર શહર ક્યોં જાના પડા ?

25. મનુષ્ય કી અપેક્ષા પરિંદે ક્યોં બેહતર હોતે હૈ ?

26. લેખક ને કલ્પના - પિશાચિની અથવા ભૂતની કિસ ભાવ સે કહા હૈ ?

અથવા

26. મુન્ની કો કૌન-સી બાત સમજી મેં નહીં આઈ ?

વિભાગ : C (વ્યાકરણ)

- સમાનાર્�ી શબ્દ લિખિએ । [02]
- 27. ઇંતજાર =
- 28. કાયા =
- વિલોમ શબ્દ લિખિએ । [02]
- 29. સજીવ ✗
- 30. ગરીબ ✗
- ઉપર્સર્ગ અલગ કીજિએ । [02]
- 31. અપમાન =
- 32. અપ્રિય =
- પ્રત્યય અલગ કીજિએ । [02]
- 33. ચતુરતા =
- 34. સુંદરતા =
- શબ્દોને માનક શબ્દ રૂપ લિખિએ । [02]
- 35. માનુષ =
- 36. અચ્છર =
- મુહાવરેને કા અર્થ દીજિએ । [02]
- 37. આँખોં - આઁખોં મેં બાત હોના
- 38. હુક્કા - પાની બંદ હોના ।
- નિમલિખિત કહાવતોને કા અર્થ લિખિએ । [02]
- 39. ધોબી કા કુત્તા ન ઘર કા ન ઘાટ કા ।
- 40. ભાઈ રે ગાય તો લૂ ? તો દુહે કૌન ?

વિભાગ : D (લેખનકાર્ય)

- નિમલિખિત સૂચના અનુસાર પત્ર લિખિએ : [04]
- 41. 7, આર્દ્ધનિગર, સુમાનપુરા, રિંગ રોડ, વડોદરા-390 007 સે સચિન અહમદાબાદ - નિવાસી અપને મિત્ર કો ચક્ષુદાન કા મહત્વ બતાતે હુએ પત્ર લિખતા હૈ ।

- નિષ્ણલિખિત વિષય પર 250 શબ્દોं મેં નિબંધ લિખિએ :

[08]

42. પુરુષાર્થ હી પ્રારબ્ધ હૈ ।

પ્રારંભ — અર્થ — મહત્વ — પુરુષાર્થ રહિત જીવન — પુરુષાર્થ ઔર ભાગ્ય — ઉદાહરણ — ઉપસંહાર ।

અથવા

42. ભારત કી એક વિકટ સમસ્યા - જનસંખ્યા

સારી સમસ્યાઓની જડ — જનસંખ્યા વૃદ્ધિ કે પરિણામ — કારણ — નિયંત્રણ જરૂરી — સંદેશ ।

અથવા

42. પ્રદૂષણ - એક વિકટ સમસ્યા

ચારોં ઔર પ્રદૂષણ હી પ્રદૂષણ — પ્રદૂષણ કે પ્રકાર — પ્રદૂષણ કે કારણ — પ્રદૂષણ કે દુષ્પરિણામ — પ્રદૂષણ કમ કરને કે ઉપયા — સંદેશ ।

43. ગદ્યાંશ કો પઢ્યકર પૂછે ગાએ પ્રશ્નોને કે ઉત્તર લિખિએ ।

[04]

સંપૂર્ણ સ્વસ્થ મનુષ્ય લમ્બા આયુષ્ય ભોગતા હૈ ઔર બીમાર વ્યક્તિ કમ, એસા નહીં હૈ । હમ જાનતે હૈ કિ મૃત્યુ અચાનક હો જાતી હૈ । મનુષ્ય કો અપના કાર્ય મન લગાકર, ધ્યાન લગાકર, જી જાન સે કરના ચાહિયે । કામ કરને સે દીર્ଘાયુ ભોગ સકતે હૈ । દુઃખી ઔર રોગી વ્યક્તિ ભી જીવન મેં મહાન કાર્ય કર સકતે હૈ । હમ નિવૃત્ત વ્યક્તિઓને સે સુનતે આએ હૈ કિ મુજ્જે કામ તો કરના હી પડેગા । જીવન કી પ્રવૃત્તિ કામ હૈ । અગાર કામ મેં મન નહીં લગતા તો જીવન નિકમ્મા બન જાતા હૈ । કિતને સાઠ-પૈસઠ કી આયુ કે લોગ ઉત્સાહ સે કામ કરતે હૈ । જીવન કો સરળ, ઉપયોગી ઔર અર્થપૂર્ણ બનાના હૈ તો સમજી લો કિ પ્રવૃત્તિ હી જીવન હૈ, નિવૃત્તિ મૃત્યુ સમાન હૈ ।

પ્રશ્ન :

- ઇસ પરિચ્છેદ કો ઉચ્ચિત શીર્ષક દીજિએ ।
- લેખક મૃત્યુ કિસે કહતા હૈ ?
- જીવન કો અર્થપૂર્ણ કૈસે બના સકતે હૈ ?
- દીર્ଘાયુ કૈસે મિલતા હૈ ?

ધોરણ-11 સંસ્કૃત (129)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 80

નોંધ : આ પરિરૂપ વિદ્યાર્થીઓ, શિક્ષકો, પ્રાચિનકો, મોડરેટર્સ વગેરેના માર્ગદર્શન માટે છે. જે તે વિષયોના પ્રાચિનક તેમજ મોડરેટર્સને માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણના બૃહદ્દ હાર્ડ/ઉદેશને સુસંગત રહી પ્રશ્નપત્રની સંરચના બાબતે ફેરફાર કરવાની છૂટ રહેશે.

હેતુઓ પ્રમાણે ગુણભાર :

હેતુઓ	જ્ઞાન (K)	સમજ (U)	ઉપયોજન (A)	ઉચ્ચ વૈચારિક કૌશલ્ય		કુલ
				સંયોજન/વિશ્લેષણ	અનુમાન/મૂલ્યાંકન	
ગુણ	24	28	16	08	04	80
ટકા	30%	35%	20%	10%	05%	100%

પ્રશ્નના પ્રકાર પ્રમાણે ગુણભાર :

ક્રમાંક	પ્રશ્નપત્રનું સ્વરૂપ	પ્રશ્નનોની સંખ્યા	કુલ ગુણ
1.	હેતુલક્ષી પ્રશ્નો	16	16
2.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-I)	12	24
3.	ટૂંકજવાબી પ્રશ્નો (SA-II)	05	15
4.	લાંબા પ્રશ્નો (LA-I)	06	25
	કુલ	39 પ્રશ્નો	80 ગુણ

પ્રકરણદીઠ ગુણભાર :

ક્રમ	પાઠ/પ્રકરણનું નામ	ગુણભાર
1.	વેદામૃતમ् ।	2
2.	વિના વૃક્ષં ગૃહં શૂન્યમ् ।	3
3.	વર્ષાવર્ણનમ् ।	2
4.	દશકં ધર્મલક્ષણમ् ।	4
5.	ભર્માવશેષ મદનં ચકાર ।	3
6.	ઉપનિષદ - રસસુધા ।	2
7.	નાટ્યમેતન્યા કૃતમ् ।	4
8.	મોહમુદ્ગરઃ ।	2
9.	કાવ્યમધુબિન્દવઃ ।	4
10.	અનેકાર્થસપ્તકમ् ।	4
11.	પૃથુચરિતમ् ।	4
12.	કિન્તો: કુટિલતા ।	2

ક્રમ	પાઠ/પ્રકરણનું નામ	ગુણભાર
13.	હનુમદ્બીમસેનયો: સંવાદ: ।	2
14.	ચતસ્રો વિદ્યા: ।	2
15.	નનુ વર્ણિતોऽસિ ।	3
16.	રજ્જુઃ ભસ્મ ભવત્વિતિ ।	2
17.	શકુન્તલા પ્રત્યાખ્યાનમ् ।	4
18.	કિ નામ વ્યક્તિત્વમ् ।	4
19.	હોલિકોત્સવઃ ।	5
20.	અગ્રાણં શતમુદ્દિષ્મ ।	2
21.	સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઈતિહાસ, છંદ, ન્યાય, અલંકાર	16
22.	અપઠિત	4
	કુલ	50

નોંધ : અપઠિતનો પ્રશ્ન વિદ્યાર્થીઓની વયક્ષણને ધ્યાનમાં રાખી ગદ્ય સમીક્ષા પસંદ કરવી.

ધોરણ-11 સંસ્કૃત (129)

વાર્ષિક પરીક્ષા

સમય : 3 કલાક

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

કુલ ગુણ : 80

- સૂચનાઓ : (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પાંચ વિભાગ છે.
(2) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. વિકલ્પો આંતરિક છે.
(3) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.

વિભાગ-A

- અધોलિખિતેભ્યઃ વિકલ્પેભ્યઃ સમુચ્ચિતમ् ઉત્તરં ચિનુત । [08]
પ્રશ્નક્રમાંક-1 થી 8
- પ્રદત્તઃ પદૈઃ રિક્તસ્થાનાનિ પૂર્યત । [05]
પ્રશ્નક્રમાંક-9 થી 13
- ‘ક’ વર્ગેણ સહ ‘ખ’ વર્ગ યોજયત । [03]
પ્રશ્નક્રમાંક-14 થી 16

વિભાગ-B

- અધોલિખિતસ્ય ગદ્યખણ્ડસ્ય માતૃભાષાયામ् અનુવાદં કુરુત । [08]
- 17. પ્રશ્નક્રમાંક-17
- 18. પ્રશ્નક્રમાંક-18 અથવા 18
- અધોલિખિતસ્ય પદ્યખણ્ડસ્ય માતૃભાષાયામ् અનુવાદં કુરુત । [08]
- 19. પ્રશ્નક્રમાંક-19 અથવા 19
- 20. પ્રશ્નક્રમાંક-20
- અધોદત્તં ગદ્યખણ્ડં પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતભાષાયાં લિખત । (અપઠિત) [04]
- 21. પ્રશ્નક્રમાંક-21
- A, B, C, D
(નોંધ : વિદ્યાર્થીઓની વય - જ્ઞાનકક્ષાને આધારે ગદ્યખણ્ડ અને પ્રશ્નોની પસંદગી સ્વવિવેકથી કરવાની રહેશે..)

વિભાગ-C

- સમીક્ષાત્મકં ટિપ્પણી લિખત । [06]
- 22. પ્રશ્નક્રમાંક-22 અથવા 22 (ગદ્ય)
- 23. પ્રશ્નક્રમાંક-23 અથવા 23 (પદ્ય)

- અધોદત્તં ગદ્યખણ્ડં પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતભાષાયાં લિખત | (પઠિતમ) [05]

24. પ્રશ્નક્રમાંક-24

A, B, C, D, E

- પદ્યસ્ય પૂર્તિઃ વિધેયા | [02]

25. પ્રશ્નક્રમાંક-25

નોંધ : વાર્ષિક પરીક્ષામાં મુખ્યપાઠ માટે નક્કી થયેલા પદ્ય 08ના આધારે શ્લોક પૂછવો.

વિભાગ-D

- અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનાં માતૃભાષાયામ् ઉત્તરાણિ લિખત | [12]
પ્રશ્નક્રમાંક-26 થી 31 (ગદ્ય-પદ્ય)

- અર્થવિસ્તારં કુરુત | [03]

32. પ્રશ્નક્રમાંક-32

નોંધ : પદ્ય ચારમાંથી કોઈ એક પદ્ય અર્થવિસ્તાર માટે પૂછવાનો રહેશે.

વિભાગ-E

- સંક્ષિપ્તં પરિચયં લિખત | [06]

33. પ્રશ્નક્રમાંક-33 અથવા 33

34. પ્રશ્નક્રમાંક-34 અથવા 34

- ન્યાય સમજાવો. [02]

35. પ્રશ્નક્રમાંક-35

- સૂચનાનુસારં ઉત્તરં લિખત | [02]

36. પ્રશ્નક્રમાંક-36

(નોંધ - ન્યાય આધારિત એક પ્રશ્ન પૂછવાનો રહેશે)

- અલંકારના ઉદાહરણના આધારે અલંકારની ઓળખ આપો. [02]

37. પ્રશ્નક્રમાંક-37

- છંદના ઉદાહરણ આધારે છંદની ઓળખ આપો. [02]

38. પ્રશ્નક્રમાંક-38

- શાસ્ત્રીય કૃતિઓ આધારિત બે ગુણનો એક પ્રશ્ન પૂછવાનો રહેશે. [02]

39. પ્રશ્નક્રમાંક-39

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

BLUEPRINT

વાર્ષિક પરીક્ષા

વિષય : સંસ્કૃત (129)

ધોરણ : 11

સમય : 3 કલાક

પ્રકરણ નંબર	જ્ઞાન (Knowledge)						સમજ (Understanding)						ઉપયોગન (Application)						ઉચ્ચ વૈયાચિક કોશલ્ય (Higher Order Thinking Skill)									
																			સંયોગન/વિસ્તૃતા (Synthesis/Analysis)						અનુમાન/સ્કુલાન (Inferential/Evaluative)			
	OBJ	SA-I	SA-II	LA-I	LA-II	OBJ	SA-I	SA-II	LA-I	LA-II	OBJ	SA-I	SA-II	LA-I	LA-II	OBJ	SA-I	SA-II	LA-I	LA-II	OBJ	SA-I	SA-II	LA-I	LA-II			
1.	1(1)	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	2(2)		
2.						1(1)	2(1)																				3(2)	
3.																												2(1)
4.																												4(2)
5.	1(1)																											3(2)
6.	1(1)						1(1)																					2(2)
7.																												4(1)
8.	2(1)																											2(1)
9.																												4(1)
10.																												4(2)
11.																												4(1)
12.	2(1)																											3(2)
13.																												2(2)
14.	1(1)																											4(1)
15.	1(1)	2(1)																										3(2)
16.	1(1)																											2(2)
17.																												3(1)
18.																												4(1)
19.																												5(1)
20.		2(1)																										2(1)
21.	2(1)																											16(7)
22.																												4(1)
Sub.	6(6)	10(5)		8(2)																								4(1)
Total																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)
																												80(39)

ધોરણ-11 સંસ્કૃત (129)

વાર્ષિક પરીક્ષા

નમૂનાનું પ્રશ્નપત્ર

સમય : 3 કલાક

કુલ ગુણ : 80

સૂચનાઓ :

- (1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પાંચ વિભાગ છે.
- (2) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે, વિકલ્પો આંતરિક છે.
- (3) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક તેના ગુણ દર્શાવે છે.
- (4) નવો વિભાગ નવા પાના પર લખવો.
- (5) પ્રશ્નોના ઉત્તર કમમાં લખવા, વિરામચિહ્નો, જોડણી, ભાષાશુદ્ધિ વગેરે તરફ વિશેષ કાળજી રાખવી.

વિભાગ : A

- અધોलિખિતેભ્યઃ વિકલ્પેભ્યઃ સમુચ્ચિતમ् ઉત્તરં લિખત । [08]

1. અછ્યા કા ભવતિ ?

- (A) વત્સા (B) ગૌઃ (C) માતા (D) પુત્રી

2. કઃ દેવઃ પુષ્પધન્વા કથ્યતે ?

- (A) ઇન્દ્રઃ (B) શઙ્કરઃ (C) વિષ્ણુઃ (D) કામદેવઃ

3. ‘ભૂः’ શબ્દસ્ય પર્યાયઃ નાસ્તિ -

- (A) ધરા (B) રસા (C) પૃથ્વી (D) ક્ષિતીશઃ

4. કિં ન જયતે ?

- (A) ઋતમ् (B) અનૃતમ् (C) સત્યમ् (D) શ્રમમ्

5. પુરા કાલે હનૂમતા કિં લદ્ધિતમ् ।

- (A) પૃથ્વી (B) અરણ્યમ् (C) હિમાલયઃ (D) સમુદ્રઃ

6. રાજા કિં વશીકરોતિ ?

- (A) સ્વપક્ષમ् (B) પરપક્ષમ् (C) સ્વપક્ષં પરપક્ષં ચ (D) લોકમ्

7. ચેટી કસ્ય મુખં કાલીકરોતિ ?

- (A) નાયકસ્ય (B) નાયિકાયઃ (C) વિદૂષકસ્ય (D) મર્કટસ્ય

8. સ્થાલિકાયાં સ્થાપિતાં રજ્જૌ કાલિદાસઃ કિં પ્રાક્ષિપત્ર ?

- (A) જલમ् (B) અગ્નિમ् (C) ભસ્મ (D) ગોધૂમચૂર્ણમ्

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

- પ્રદત્તાઃ પદૈः રિક્તસ્થાનાનિ પૂર્યત । [05]
- 9. યથા વૃક્ષઃ તથા । (પુત્રઃ / ધનમ)
- 10. સઃ નિત્યાનામ् । (અનિત્યઃ / નિત્યઃ)
- 11. ભીમસેનસ્ય પન્થાન અધિતિષ્ઠતિ । (ગજરાજઃ / શાહામૃગઃ)
- 12. કौટિલ્યો નામ । (ચાણક્યઃ / વ્યાસઃ)
- 13. ભોજેન ભસ્મના રજ્જુનિર્માણાય કઃ પુરસ્કારઃ ઉદ્ઘોષિતઃ ? । (રૂપ્યકાળાંશતમ् / રૂપ્યકાળાંસહસ્રમ)
- ‘ક’ વર્ગેણ સહ ‘ખ’ વર્ગ યોજયત । [03]
- ‘ક’ ‘ખ’
- 14. અભયં - ન્યાયાધીશઃ
- 15. ધૃતિઃ ક્ષમા દમઃ - વેદામૃતમ्
- 16. અતઃ સમ્પ્રતિ ન્યાયઃ સ્થગિતઃ - દશકં ધર્મલક્ષણમ्

વિભાગ : B

- અધોલિખિતસ્ય ગદ્યખણ્ડસ્ય માતૃભાષાયામ् અનુવાદમ् કુરુત : [08]
- 17. અસ્ય રૂપકસ્યાં સન્દેશઃ - યથા ગોપાલઃ સ્વકીયાં ગાં પ્રેમણ પરિપાલયતિ, પરિપાલિતાં ચ ગામ્ અસૌ પ્રાતઃ સાયં ચેતિ નિયતકાલં નિયતપરિમાણં ચ દોગિધ, તથા રાજા અપિ સ્વકીયં ભૂતલં પ્રેમણ પરિપાલયેત । પરિપાલિતં ચ ભૂતલમ् અસૌ શરદિ વર્ષાયામ् ચેતિ નિયત પરિમાણમેવ દુહ્યાત । એવમેવ કૃષિકર્મણી પ્રવૃત્તાઃ પ્રજાઃ અપિ ભૂતલં તથૈવ પરિપાલયેયુઃ ।
- 18. સર્વેષાં જનાનામિયં કામના ભવતિ યદસ્મદીયં વ્યક્તિત્વં મહત્ સ્થાત્ । સામ્પ્રતિકે સમાજે તુ વ્યક્તિત્વસ્ય નિર્માણાય જનાઃ વિશેષતઃ પ્રયત્નરતાઃ સન્તિ । વિવિધેન ઉપાયેન વિવિધ્યા ચ ક્રિયયા તે સ્વકીયં વ્યક્તિત્વં વિકાસયિતું પ્રયત્નતે ।

અથવા

- 18. નગરસ્ય પ્રત્યેકં જનઃ સ્વકીયેન ઉપર્યુક્તેનાનુભવેન પ્રથમં રજ્જુનિર્માણે આવશ્યકાનાં ભસ્મજલાદીનાં પદાર્થનામ્ એકત્રીકરણે પ્રવૃત્તઃ । તતો ગોધૂમચૂર્ણેન રોટિકાયાઃ નિર્માણસ્ય યાદૃશી પદ્ધતિઃ તેનાવગતા આસીત् તથા પદ્ધત્યા રજ્જુનિર્માણે પ્રચણ્ડેન પુરુષાર્થેન ઉદ્યતઃ જાતઃ ।

- અધોલિખિતસ્ય પદ્યખણ્ડસ્ય માતૃભાષાયામ् અનુવાદમ् કુરુત : [08]

- 19. નાનાભાવોપસમ્પન્નં નાનાવસ્થાન્તરાત્મકમ् ।
લોકવૃત્તાનુકરણં નાટ્યમેતન્મયા કૃતમ् ॥
દુઃખાર્તાનાં શ્રમાર્તાનાં શોકાર્તાનાં તપસ્વિનામ् ।
વિશ્રાન્તિજનનં કાલે નાટ્યમેતદ્વારિષ્યતિ ॥

અથવા

- 19. ક્ષેત્રાણિ સસ્યસમ્પદ્ધઃ કર્ષકાળાં મુદં દદુઃ ।
ધનિનામુપતાપં ચ દૈવાધીનમજાનતામ् ॥

મેઘાગમોત્સવા હૃષિઃ પ્રત્યનન્દન् શિખાણ્ડનઃ ।
ગૃહેષુ તપ્તા નિર્વિણા યથા ભગવજ્જનાગમે ॥

20. યત્ત્રાપિ કુત્રાપિ ભવન્તુ હંસાઃ
હંસા મહીમણ્ડલમણ્ડનાનિ ।
હાનિસ્તુ તેણાં હિ સરોવરાણાં
યેણાં મરાલૈઃ સહ વિપ્રયોગઃ ॥
21. અધોદત્તં ગદ્યખણ્ડં પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતભાષાયાં લિખત । (અપઠિત) [04]
ધન્યોऽયં ભારતદેશો યત્ત્ર કાલે કાલે દેશસેવાયૈ જનહિતાર્થ ચ મહાપુરુષઃ જીવનં સમર્પયન્તિ । એતાદૃશેષુ
એકતમઃ મહર્ષિ દયાનન્દઃ । અસ્ય મહર્ષેઃ દયાનન્દસ્ય જન્મ સૌરાષ્ટ્રદેશો રાજકોટ જનપદસ્ય ટડ્કારાનામકે
ગ્રામે અભવત् । તસ્ય પિતા કરસન ત્રિવેદી માતા ચ અમૃતબેન આસીત् ।

- પ્રશ્ના : (A) કે જીવનં સમર્પયન્તિ ?
(B) દયાનન્દસ્ય જન્મ કુત્ર અભવત् ?
(C) દયાનન્દસ્ય પિતુઃ નામ કિમ् ?
(D) દયાનન્દસ્ય માતુઃ નામ કિમ् ?

વિભાગ : C

- સમીક્ષાત્મકં ટિપ્પણી લિખત । [06]
22. શકુન્તલાની મનઃસ્થિતિ

અથવા

22. ભીમનું પાત્રાલેખન
23. કઃ શબ્દની અનેકાર્થતા

અથવા

23. શાશ્વત શાંતિની પ્રક્રિયા
24. અધોદત્તં ગદ્યખણ્ડં પઠિત્વા પ્રશ્નાનામ् ઉત્તરાણિ સંસ્કૃતભાષાયાં લિખત । [05]

હિરણ્યકશિપુનામકસ્ય દૈત્યસ્ય પ્રહલાદનામકઃ એકઃ પુત્રઃ આસીત् । સઃ નિત્યં પરમેશ્વરં ધ્યાયન् ભક્તિમયં
વ્યવહારં કરોતિ સ્મ । ભક્તિશત્રવે દૈત્યરાજાય સઃ વ્યવહારઃ ન રોચતે સ્મ । અતઃ સઃ સ્વકીયં ભક્ત
પુત્ર મારયિતુમ् અનેકધા પ્રયત્ન કૃતવાન् । પરન્તુ પરમેશ્વરરક્ષિતઃ પ્રહલાદઃ કથમપિ મરણ ન ગતઃ । અન્તે
તં દાહેન મારયિતું માયાવિનીં હોલિકાનામીં સ્વકીયાં ભગિનીં હિરણ્યકશિપુઃ પ્રૈરયત् ।

- પ્રશ્ના : (A) પ્રહલાદઃ કસ્ય પુત્રઃ આસીત् ।
(B) પ્રહલાદઃ કીદૂશં વ્યવહાર કરોતિ સ્મ ?
(C) પ્રહલાદસ્ય વ્યવહારઃ કસ્મૈ ન રોચતે સ્મ ?
(D) કઃ પરમેશ્વરરક્ષિતઃ આસીત् ।
(E) હોલિકા કસ્ય ભગિની આસીત् ?

25. પદ્મસ્ય પૂર્તિઃ વિધેયા ।

[02]

દિનમપિ રજની મુચ્છત્વાશાવાયુઃ ॥

વિભાગ : D

● અધોદત્તાનાં પ્રશ્નાનાં માતૃભાષાયામ् ઉત્તરાણ લિખત ।

[12]

26. વૃક્ષ સાથે આપણે કેવો વ્યવહાર કરવો જોઈએ ?

27. આગિયાઓના પ્રકાશને કોની સાથે સરખાવ્યો છે ?

28. તપસ્વી શિવને પાર્વતીએ શું અર્પણ કર્યું ? કઈ રીતે ?

29. લેખક પુસ્તક સંદર્ભે શા માટે નિશ્ચિંત હતા ?

30. દાસી વિદૂષકના મુખનું વર્ણન શી રીતે કરે છે ?

31. પિતાનું શમન કોના કોના દ્વારા થાય છે ?

32. અર્થવિસ્તારં કુરુત ।

[03]

ધૃતિઃ ક્ષમા દમોऽસ્તેયં શૌचમિન્દ્રયનિગ્રહઃ ।

ધીર્વિદ્યા સત્યમકોધો દશકં ધર્મલક્ષણમ् ॥

વિભાગ : E

● સંક્ષિપ્તં પરિચયં લિખત ।

[06]

33. સામવેદ:

અથવા

33. પञ્ચતન્ત્રમ्

34. સ્વપ્નવાસવદત્તમ्

અથવા

34. અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમ्

[02]

35. પિષ્પેષણન્યાયઃ । સમજાવો.

[02]

36. સંકુચિત મનોવલષાળાને દર્શાવવા કયા ન્યાયનો ઉપયોગ થાય છે ?

[02]

37. ‘લિમ્પન્તીવ તમોઙ્ગાનિ વર્ષતીવાજ્જનં નભઃ ।’ ઉદાહરણમાં રહેલ અલંકારનું નામ જણાવો.

[02]

38. ‘અધરં મધુરં વદનં મધુરં ।’ પંક્તિમાં રહેલો છંદ જણાવો.

[02]

39. ‘સિદ્ધાન્તશિરોમણિ’ અને અર્થશાસ્ત્રના રચયિતાના નામ લખો.

[02]